VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 137 — Vol. XLI vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Tiistaina, marrask. 24 p. — Tuesday, Nov. 24, 1959

Kieltäytyvät Atlantin ylittämisestä "hylky"-laivalla

Halifax. — Viljalaiva Westriveria lähdettiin hinaamaan täältä Englantiin sunnuntaina sen jälkeen kun 21 miestä sen miehistöstä kieltäytyi jäämästä laivalle.

Laiva viedään hinaaja Gelezeen hinaamana Englantiin korjattavaksi. Vain 16 laivan 37 merimiehestä ja upseerista jäi laivalle.

Siirtolaisuusviranomaiset sanovat, että heidän on nyt päätettävä josko merimeihet olivat oikeutettuja jäämään pois laivasta väitettyään, ettei se ollut sellaisessa kunnossa, että sillä olisi voitu varmuudella ylläpitää lämpöä ja valoja sen ollessa matkalla Englantiin.

Miehet väittävät, että laivan höyrypannut olivat erittäin huonossa kunnossa ja että vain yksi laivan kolmesta pelastusveneestä oli käyttökuntoinen. He sanovat, että laiva on todellisuudessa kuin hylky. Heille ei maksettu palkkaa kun he poistuivat laivalta vähän ennen sen lähtemistä matkalle.

Laiva tuotiin tänne noin kaksi viikkoa sitten sen jälkeen kun siihen oli tullut konevikoja Superiorin Järvellä oltuaan noin 12 tunnin matkan päässä Port Arthurista viljalastissa.

Laivaa on käytetty viime aikoina pääasiallisesti Suurilla Sisäjärvillä viljan kuljettamisessa. Sen lasti purettiin täällä.

Laivan kapteeni sanoi, että laivaa ei voida korjata Canadassa, sillä tässä maassa ei ole tarpeellisia laitteita.

Valtion toimenhaltijoille myönnettiin palkankorotus

Hallitus kuitenkin kieltäytyi tunnustamasta toimenhaltijoiden yhdistystä viralliseksi työläisten edustajaksi työehtoneuvotteluissa

Toronto. — Yli 30,000 ontariolaiselle valtion toimenhaltijalle on myönnetty lokakuun 1 päivään taannehtivia palkankorotuksia, mutta hallitus edelleen kieltäytyy tunnustamasta toimenhaltijoiden yhdistystä heidän viralliseksi edustajakseen työehtoneuvotteluissa.

Palkankorotukset vaihtelevat $120:sta $500:iin vuodessa ja merkitsevät $4,500,000 lisämenoja hallitukselle.

Maakunnan rahastonhoitaja Alan ja pääministeri Frost ilmoittivat viikonlopulla, että edelleen harkitaan joidenkin ammattitaitoisten työläisten ja vapaiden ammattien harjoittajien palkkojen korottamista. He eivät antaneet mitään vihjeitä siitä olisivatko nämä korotukset myös taannehtivia.

Toimenhaltijain yhdistyksen presidentti sanoi, että palkankorotukset olivat erittäin tervetulleita juuri tähän aikaan vuodesta, ennen joulua.

Joissakin piireissä kuitenkin arvostellaan ankarasti sitä, että hallitus on kieltäytynyt tunnustamasta toimenhaltijain yhdistyystä toimenhaltijain viralliseki edustajaksi työsuhdeneuvotteluissa.

Esimerkiksi CCFn Ontarion jaoston johtaja Donald C. MacDonald sanoi, että sellainen asiaan suhtautuminen on toimenhaltijain itsekunnioituksen loukkaamista.

Lyhyesti sanottuna, hallitus edelleenkin kieltää työläisiltään sen, minkä se vaatii yksityisiä työnantajia myöntämään työläisilleen — todellisia kollektiivisen neuvottelun oikeuksia. On ilmeistäkin, että toimenhaltijat jäävät toisen luokan kansalaisiksi", sanoi MacDonald.

Hän väitti, että vuoden kuluttua valtion toimenhaltijat ovat jälleen samassa asemassa ja että heidän on silloin taas ryhdyttävä taisteluun palkkojensa saattamiseksi teollisuustyöläisten palkkojen tasolle.

Hallituksen suhtautumista palveluksessaan oleviin ihmisiin hän nimitti "yhdeksännentoista vuosisadan työnantajan isällisyydeksi."

Toimenhaltijain yhdistyksen presidentti arvosteli palkankorotusta siltä kohdalta, että ei ole varattu parempaa palkkaa satunnaisille työläisille, jotka ovat kaikkein kipeimmin palkankorotuksen tarpeessa. Tähän joukkoon kuuluu noin 35 prosenttia valtion palveluksessa olevista ihmisistä.

Palkankorotukset ovat samansuuruiset kuin myönnetään tavanomaisesti palvelusajan perusteella. Täten on oleellisesti korotettu toimenhaltijoiden minimi- ja maksimipalkkoja vuotuisen korotuksen suuruisella erällä.

Terveysministeri Dymond on ehdottanut, että myös noin 200:lle valtion palveluksessa olevalle lääkärille myönnettäisiin palkankorotus. Niistä on jo neuvoteltu ja ehdotus heidän palkkojensa korottamisesta esitettänee hallitukselle tällä viikolla.

Viimeisen kerran korotettiin toimenhaltijain minimipalkkoja lokakuun 1 päivänä v. 1957.

Pääministeri Frost ilmoitti, että valtion toimenhaltijain yhdistykselle ei ole annettu työehtoneuvotteluoikeuksia, sillä sellainen olisi "vahingollista toimenhaltijain ja hallituksen välisille suhteille."

"Olemme jo tunnustaneet sen (toimenhaltijain yhdistyksen) viralliseksi yhdistykseksi, sanoi hän. "Emme olleet pakoitettuja, mutta niin teimme. Heillä (toimenhaltijoilla) on jo kolme edustajaa neuvonantajaneuvostossa ja siellä neuvottelujen tulisi tapahtua ja tapahtuvatkin."

Korotuksia myönnettiin nyt seuraavasti:

Korotus	Palkkaluokka
$120	$1,800—$3,480
$150	$3,600—$4,050
$200	$4,200—$4,800
$250	$5,000—$5750
$300	$6,000—$7,500
$400	$7,800—$8,600
$500	$9,000—$15,000

De Gaulle hylkäsi kapinallisten neuvotteluehdotuksen

Pariisi. — Presidentti de Gaulle hylkäsi viime viikonlopulla ikään kuin harkitsematta Algerian kansallismielisten neuvotteluista Ranskan hallituksen kanssa. Kapinallisten ehdotuksen mukaisesti neuvotteluja olisi käyty viiden sitten lokakuun v. 1956 Ranskan vankeina olleiden kapinallisten toimesta.

Algerian Tunisissa oleva kapinallisten hallitus ehdotti viime viikolla että hallituksen varapääministeri Mohammed ben Bela ja neljä muuta henkilöä aloittaisi neuvottelut sodankäynnin lopettamisesta ja de Gaullen lupaamien yleisten vaalien toimittamisesta.

de Gaulle hylkäsi kapinallisten ehdotuksen sillä perusteella, että sen mukaisesti hallituksen olisi neuvoteltava kapinallisten kanssa, jotka ovat olleet jo yli kolme vuotta hallituksen vankina. Toisena syynä ehdotuksen hylkäämiseksi hän piti pätevänä sitä että algerialaiset eivät olleet vielä laskeneet alas aseitaan, jota hän on vaatinut ensimmäiseksi ehdoksi neuvotteluille.

Viime aikoina on puhuttu ja kirjoitettu jokseenkin paljon myrkytetyistä karpaloista. Yhdysvalloissa on väitetty että useimmat karpaloviljelykset ovat saastuutuneet rikkaruohomyrkystä ja sen ilmoituksen johdosta on karpalokauppa suuresti vähentynyt. Kuitenkin kasvattajien taholta väitetään, että uutiset asiasta ovat olleet suuresti liioiteltuja ja että vain pieni osa Yhdysvaltain karpalosadosta on todettu kärsineeksi tästä myrkytyksestä. Kuvassamme National Cranberry Associationin presidentti George C. P. Olsson syö kourallisen karpaloita protestina "karpalokauhun" johdosta. Marjoja hänelle tarjoamassa on Larry Cole, joka kasvattaa karpaloita Hansonissa, Massachusetts.

Vetoomus pääministeri Diefenbakerille

Toronton yliopiston tiedekuntien johtajat ydinasekiellon puolesta

Toronto. — Toronton yliopiston professorien keskuudessa on aloitettu liike ydinaseiden pannaan julistamiseksi. He ovat kaikki saaneet vastaanottaa kirjeen, jossa heitä kehoitetaan allekirjoittamaan asianmukainen vetoomus.

Yliopiston ydinaseistariisumiskomitean kirjeessä sanotaan, että on välttämätöntä aikaansaada mullistava muutos maailman johtajien mielissä ennenkuin voidaan odottaa muutosta alan diplomaattisessa käsittelyssä.

Komitea, joka on muodostettu 14 professorista yhdeksästä tiedekunnasta ja yhdestä aikaisemmasta opiskelijasta, aikoo esittää Ottawaan allekirjoitetun vetoomuksen kanssa ja esittää sen pääministeri Diefenbakerille.

Komitean innokkaimpien kannattajien joukossa ovat yliopiston presidentti Claude T. Bissell, kansleri Francois J. A. Jeanneret, University Collegen johtaja M. St. A. Woodside, St. Michael's Collegen presidentti past. J. M. Kelly ja Victoria Collegen johtaja H. N. Frye.

"Vetoomukset aseistariisumisen puolesta eivät ole mitään uutta, mutta koskaan aikaisemmin historiassa niitä ei ole esitetty sellaisella painostuksella kuin nykyään", sanotaan kirjeessä lisäten, että aseistariisuminen ei tule tapahtumaan ilman voimakasta ja äänekästä kannatusta yhdyskuntiemme kaikkien osien taholta.

Geofyysikko ja Kansainvälisen geofyysillisen vuoden presidentti vuodelle 1956 J. Tuzo Wilson ilmoitti sunnuntaina, että hän on jo allekirjoittanut vetoomuksen.

Vetoomuksen esittäjien luettelossa on 39 nimeä, joiden omistajat edustavat miltei kaikkia yliopiston tiedekuntia.

Ylioppilaiden kannatusta vetoomukselle odotetaan ylioppilaiden kokouksessa keskiviikkona Trinity Collegen kokoussalissa. Historian professori K. McNaught puhuu kokoukselle vetoomuksen puolesta ja puheenjohtajana toimii Hart Housen pastori J. S. Cunningham.

Komitea perustettiin viime maaliskuussa ja se on kokoontunut aika-ajoittain ilmoittamaan hankkeen saamasta kannatuksesta ja keskustelemaan vetoomuksen sanamuodosta. Jokainen komitean jäsen lupautui lähestyä professoreita. He kohtasivat varsin vähän vastustavia mielipiteitä.

Sen sijaan useat professorit olivat sitä mieltä, että yliopiston olisi tehtävä paljon enemmän ydinaseiden pannaan julistamisen puolesta kuin vain esittää sellainen vetoomus.

Kansainvälisen geofyysikkojen yhdistyksen nykyinen presidentti professori Wilon sanoi, että keskiviikkona pidettävän kokouksen tulisi olla vain ensiaskel ydinaseiden vastustamisen muodostamiseksi todella vaikuttavaksi.

Eräskin vetoomusta kannattavista henkilöistä, filosofian professori D. P. Gauthier sanoi, että useat vetoomusta kannattavat professorit ovat sanoneet, että he eivät muista jotta samanlaista vetoomusta olisi koskaan aikaisemmin esitetty Toronton yliopistolla.

"Jotkut kolleegani tunnustivat minulle, että tämä on ensimmäinen vetoomus, jonka he ovat allekirjoittaneet", sanoi professori Gauthier.

Vetoomuksessa sanotaan:

"Me allekirjoittaneet Toronton yliopiston tiedekuntien jäsenet pidämme velvollisuutenamme korostaa, että on olemassa jatkuva ja lisääntyvä ydinasesodan vaara. Sellainen sota aiheuttaisi arvaamattomia kärsimyksiä ja hävittäisi sivistyneen maailmamme nykyisen perustan. Suurvallat ovat ryhtyneet aseistautumiskilpailuun huolimatta todistetusta tendenssista, että sellainen kilpailu paremminkin edistää kuin estää yhteenottoa.

Voiman tasapainon säilyttämiseksi itä ja länsi uhkaavat toisiaan hetikohtaisella kostolla, uhmaten vahingossa alkavan sodan hirvittävää vaaraa. Tämä vaara lisääntyy ja uusia mahdollisuuksia vahingollisella toiminnalle kehitetään sillä että toiset vallat yrittävät saada itselleen ydinaseita.

Siksi me kehoitamme Canadan hallitusta vaatimaan maailman neuvostoissa hetikohtaista ja pysyväistä ydinaseiden kokeilun ja tuotannon kieltämistä ja toimenpiteitä, joilla voitaisiin estää niiden aseiden leviäminen niihin maihin, joilla niitä ei vielä ole. Olemme vakuutettuja, että voidaan ratkaista tarpeellisen kansainvälisen valvonnan ongelmat jos on olemassa vilpitön halu päästä sopimukseen.

Uskomme, että näiden rajoitettujen tavoitteiden saavuttaminen estää sodanvaaran lisääntymisen ja muodostaa ensiaskeleen kohti aseistariisumista, jossa lepää ainoa toivomme eloon jäämisestä ydinaikakaudella."

— Linnuilla on hyvin huono maku- ja tuntoaisti, mutta erittäin tarkka näkö-, kuulo- ja jopa hajuaisti.

YK miltei yksimielisesti ydinasekokeilua vastaan

Kaikkia maita kehoitettu pidättymään ydinaseiden kokeilusta ydinaseita omistavien maiden neuvotellessa kiellosta; vain Ranska vastusti ehdotusta

United Nations. — Yhdistyneissä Kansakunnissa hyväksyttiin viime viikonlopulla kaksi päätöslauselmaa, joissa kehoitetaan kaikkia maita pidättymään ydinaseiden kokeiluista atomiaseilla varustettujen maiden yrittäessä päästä yleiseen sopimukseen sellaisten kokeilujen kieltämisestä.

Päätöslauselmat esitettiin yleiskokoukselle YKn poliittisen komitean toimesta, jossa 82-jäsenisessä komiteassa niistä keskusteltiin pitkästi viime viikolla ja lopuksi hyväksyttiin ne.

Ensimmäisessä päätöslauselmassa kehoitetaan, että Britannian, Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton tulisi Genevessä neuvotteluissaan päästä mahdollisimman pikaisesti päätökseen ydinaseiden kokeilukiellosta "sopivan kansainvälisen valvonnan alaisuudessa."

Siinä myös kehoitetaan kolmea valtaa jatkamaan epävirallista ydinasekokeilusta pidättäytymistään siksi aikaa kuin neuvottelut ovat vielä käynnissä.

Tämä Itävallan, Ruotsin ja Japanin esittämä päätöslauselma hyväksyttiin 78 äänellä 0 vastaan kahden maan pidättäytyessä äänestyksestä. Ranska, joka aikaisemmin ilmoitti aikeistaan räjäyttää atomipommi Saharan erämaassa, on yksi äänestämästä pidättyneistä, Toinen oli Afghanistan.

Toisessa päätöslauselmassa mennään vähän pitemmälle. Se esitettiin pääasiallisesti Afro-Aasian maiden toimesta.

Sen lisäksi, että pyydetään atomivaltoja pääsemään sopimukseen ydinaseiden kokeilujen kieltämisestä, siinä kehoitetaan kaikkia muita maita pidättäytymään ydinasekokeiluista. 82-jäsenisessä yleiskokouksessa hyväksyttiin tämä päätöslauselma 60 äänellä 1 vastaan 20 maan pidättäytyessä äänestämästä.

Ranska äänesti päätöslauselmaehdotusta vastaan. Äänestämästä pidättyneet maat olivat pääasiallisesti latinalaisen Amerikan ja NATO-liiton maita.

Toisen päätöslauselman kohtalo yleiskokouksessa oli jokseenkin sama kuin sen saama kannatus poliittisessa komiteassa, jossa sen puolesta annettiin 60 ääntä ja yksi vastaan 17 maan pidättyessä äänestyksestä.

Samalla yleiskokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti YKn aseistariisumiskomission raportti, jossa ehdotetaan, että 82 jäseninen komissio jatkaisi edelleenkin toimintaansa. Myös ehdotettiin, että kaikki yleiskokouksessa pidettyjen puheiden transkriptiot ja siellä esitetyt asiakirjat annettaisiin komission käytettäväksi.

Komissio vuorostaan varustaa 10-jäseniselle idän ja lännen aseistariisumiskomissiolle tarpeelliset asiakirjat koskevat tiedot. Tämä komissio kokoontuu neuvotteluun ensi kesäkuussa Genevessä. Yleiskokouksen hyväksymissä päätöslauselmassa kehoitetaan YKn sihteeristöä antamaan mainitulle komissiolle kaiken mahdollisen avun.

Yleiskokouksessa tulee mahdollisesti ensi viikolla käsiteltäväksi kysymys avaruuden käyttämisestä rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Yleiskokouksessa hyväksyttiin myös Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain yhteisesti esittämä päätöslauselmaehdotus, jossa kehoitetaan kaikkia maita yhteistoimintaan "yleisen ja täydellisen" aseistariisumisen saavuttamiseksi. Samalla hyväksyttiin Ranskalle esitettävä pyyntö, että se pidättäytyisi aiotusta ydinasekokeestaan Saharan erämaassa.

3 kuoli ja 386 loukkaantui räjähdyksessä

Jokohama. — Täällä räjähti viime perjantaina Tokion kemikaalityötehtaalla kokonainen tonni trotyyliä repien hajalle monta rakennusta, tappaen kolme henkilöä ja loukaten 386 muuta ja aloittaen tulipalon joka uhkasi hävittää koko Kanazawan laitakaupungin.

Palokuntalaisten onnistui kuitenkin estää tulen leviämästä varastoon, jossa oli 100 tonnia trotyyliä. Jos tuli olisi päässyt leviämään tähän varastoon, niin se olisi epäilemättä kin aiheuttanut suunnatonta vahinkoa.

"Se oli pahempi kuin pommi — kuin valtava maanjäristys", sanoi eräskin silminnäkijä.

Poliisit arvioivat tehtaalle ja 1,000 lähiseudun kodille tapahtuneen noin $5,000,000 vahingot. Noin mailin säteellä olevia rakennuksia vaurioitui. Useiden rakennuksien kattot vaurioituivat lentävistä pirstaleista ja kokonaisia rivejä puita kaatui.

Muutoksia Canadan vanhuudeneläkelakiin?

Liittohallitus aikoo poistaa vaatimuksen maassa asumisesta ehtona vanhuudeneläkkeen saamiseksi

Ottawa. — Liittohallituksen toimesta on ryhdytty laatimaan ehdotusta laiksi, jonka mukaisesti Canadan vanhuudeneläkettä nauttivat henkilöt voisivat edelleenkin nauttia esteettömästi eläkkeestä vaikka he asuisivat vuodet ympäri ulkopuolella Canadan rajojen.

Nykyisen lain mukaan canadalaiset saavat tätä $55 vanhuuden eläkettä ulkomaille vain korkeintaan kuuden kuukauden ulkomailla oloaikana ja vaaditaan, että näiden yli 70 vuoden ikäisten canadalaisten on asuttava Canadassa vähintäin kuusi kuukautta vuodessa.

Kysymys tuli aikaisemmin suuren huomion kohteeksi kun tuli ilmi, että Canadan parlamenttaarikkojen eläkkeisiin nähden ei ollut olemassa tällaista rajoitusta. He ovat aina voineet asua vaikka Bahamalla 12 kuukautta vuodessa ja nauttia eläkkeestään. Mutta vanhuudeneläkeläisten asema oli tässä suhteessa erilainen.

Ennen kuuden kuukauden Canadassa asumisen vaatimusta oli voimassa yhdeksän kuuk. vaatimus Nyt kuitenkin hallitus harkitsee tätä uutta lakia, jonka perusteella Canadan vanhuudeneläkettä nauttivat voisivat asua mahdollisesti sukulaistensa luona ulkomailla ja saada eläkettä samalla kertaa.

Näin ollen, esimerkiksi Canadan suomalaisetkin, jotka saavuttavat tarpeellisen korkean iän, voisivat siirtyä asumaan vaikka Suomeen sukulaistensa luona ja saada Canadan vanhuudeneläkettä joka useissa piireissä katsotaan heille luonnostaan kuuluvaksi aivan sillä perusteella, että he ovat luoneet ne rikkaudet, joista tämä eläke maksetaan. He ovat työvuosinaan maksaneet verojen muodossa hallitukselle sen mitä he sitten vanhuuden päivinään saavat valtiolta eläkkeenä, sanotaan näissä piireissä.

Nyt jää vain nähtäväksi, jos ehdotus laiksi hyväksytään Canadan parlamentissa ja kuinka pikaisesti.

Kapitalismin "hautaaminen" ei tyhjää toiveajattelua

Washington. — Yhdysvaltain senaatin ja edustajakamarin yhteinen asiaa tutkimaan nimitetty alavaliokunta pääsi viime viikonlopulla siihen tulokseen, että Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshevin ennustukset kapitalismin "hautaamisesta" eivät olleet tyhjää toiveajattelua.

Hrushtshev sanoi aikaisemmin, että sosialistinen maailma tulee vielä joskus "hautaamaan" kapitalismin. Myöhemmin hän selosti sanojansa vähän tarkemmin ja sanoi tarkoittavansa tällä, että sosialistinen maailma tulee voittamaan kapitalistisen maailman rauhanomaisessa taloudellisessa kilpailussa.

Alavaliokunnan mielestä "vapaan maailman" (ts. kapitalistisen maailman) on opittava tottumaan siihen katkeraan totuuteen, että mahdollisesti vuoteen 1970 mennessä Neuvostoliitto tuottaa enemmän kuin Yhdysvallat on koskaan tuottanut.

Alavaliokunnan kuulusteluissa alkoi lentää säkeniä viime perjantaina kun neljä Yhdysvaltain parasta neuvostoliittolaisten asioiden tuntijaa arvosteli kovakouraisesti kuulusteluissa koko viikon vallalla ollutta "ei mitään hätää"-filosofiaa.

Tämän itsetyytyväisyyden kannanoton innokkaimpana kannattajana näissä kuulusteluissa oli philadelphialainen pankkiiri Howard C. Petersen, joka väitti, että ei ollut olemassa mitään syytä miksi Yhdysvaltojen olisi ryhdyttävä taloudelliseen kilpailuun Neuvostoliiton kanssa, että sellainen kilpailu olisi Yhdysvalloille taloudellisesti turmiollinen ja että sen tuloksena mahdollisesti nähtäisiin sosialismi Amerikan mantereella.

Petersen sai kannatusta sellaisiltakin "työväenmiehiltä" kuin American Farm Bureau-liiton puhemies W. E. Hamilton ja AFL-CIOn korkea virkailija, entinen kommunisti Jay Lovestone.

Hamilton sanoi olevansa vakuutettu, että Yhdysvaltain hallitus kykenee poistamaan kaiken mahdollisen vaaran mikä voisi johtua Neuvostoliiton kilpailusta maailman viljamarkkinoilla ja Lovestone vaati, että Yhdysvalloissa tulisi paljastaa Neuvostoliiton talouden "tehottomuus, byrokratia, haaskuu, toimintakykenemättömyys ja kaaos."

Mutta iltapäivällä pidetyn salintäyteisen istunnon sävy muuttui suuresti neljän todistajan ilmaistessa suuren huolestuneisuutensa Neuvostoliiton taloudellisen mahdin johdosta. He arvostelivat ankarasti yhdysvaltalaisten mukavuudenhalua ja silloin tällöin kohdistivat iskunsa hallitukseen ja itseensä presidentti Eisenhoweriinkin.

"Näyttää väistämättömältä se johtopäätös", sanoi New York Times-lehden Neuvostoliiton asioiden tuntija Harry Schwartz, "että olemme Neuvostoliiton kyvyn valtavan lisääntymisen ja kilpailuvoiman suuren laajentumisen kynnyksellä."

Hän korosti, että Neuvostoliitossa ei haaskata yrityksiä ja ruplia turhanaikaisuuksiin vaan keskitetään kaikki energia talouden voiman kehittämiseen. Nykyään "Neuvostoliiton kansantulon ollessa vain puolet meidän kansantulostamme se maa on jo meidän tasollamme sotilaallisesti ja meitä edellä ihmiskunnan kiinnostavimmassa seikkailussa, avaruuden valloittamisessa.

Bostonilainen professori W. W. Rostow, joka usein on toiminut Yhdysvaltain hallituksen neuvonantajana, sanoi, että ratkaiseva hetki saapuu v. 1970. Tulos riippuu siitä kuinka Yhdysvaltain poliittiset johtajat kykenevät mobilisoimaan Yhdysvaltain riittäviä resursseja, kykyä ja tahtoa.

VIIME TIEDOT

United Nations. — YKn menettelytapakomitea päätti eilen ottaa yleiskokouksen työjärjestykseen keskustelun Unkarista ja siellä v. 1956 tapahtuneesta vastavallankumousyrityksestä. Kansandemokraattisten maiden taholta on väitetty tälläistä keskustelua YKssa tarpeettomaksi ja Unkarin sisäisiin asioihin sekaantumiseksi. Asian työjärjestykseen ottamisen puolesta annettiin komiteassa 15 ääntä ja 3 edustajaa vastusti sitä. Kahden maan edustajat pidättäytyivät äänestämästä.

New Delhi. — Intian pääministeri Nehru sanoi eilen, että Intian on valmistettava omat aseensa jotta se ei olisi riippuvainen ulkomaalaisista asekuningaista. Hän sanoi kongressipuolueen kokouksessa, että koko kysymys aseiden ostamisesta ulkomailta oli vaarojen kyllästämä. "Asekuninkaat kohdistavat hirvittävää painostusta kipeästi aseita tarvitsevia maita kohtaan", sanoi hän.

Lontoo. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass ilmoitti eilen, että Neuvostoliitto ja Itä-Saksa ovat allekirjoittaneet uuden kauppasopimuksen, jonka mukaisesti nämä maat vaihtavat yli 50,000,000,000 ruplan (noin $13,000,000,000) arvosta tuotteita viiden vuoden kuluessa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.50
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Hekö sen parhaiten tietävät?

Viime viikolla vieraili Ottawassa yhdysvaltalainen ilmavoimien kenraali Laurence Kuter, joka tiedoitti meille mätoisille, että Canadan tulee uusia museotavaraksi tulossa olevat CF-100's ilmalaivueensa.

Kuten muistetaan, liittohallitus romuutti jokin aika sitten suurta puheenaihetta antaneen ja canadalaisille veronmaksajille noin $400 milj. maksaneen CF-105 Arrown kehittämisen ja tuottamisen nimenomaan korostaen, että nykyisenä atomivoima- ja ohjuskautena joutuvat ilmavoimat joko museoon tai romukuoppaan, sillä vain sellaiset vekottimet kuin yhdysvaltalaiset bomarc-ohjukset vastaavat enää nykyajan tarpeita.

Missähän oli kenraali Kuter silloin "neuvoineen"? Jos hänen sydämensä asiana on Canadan puolustaminen, niin miksei hän varoittanut liittohallitusta CF-105:n romuuttamista vastaan? Vai olisiko niin, että hän pitää syystä tai toisesta joitakin amerikkalaisia lentokoneita sopivana vientitavarana, mitä voidaan myydä vaikka Canadalle!

Me emme tiedä — mutta niinhän se näyttää, että me canadalaiset emme tiedä ylipäänsä mitään, ellei joku amerikkalainen kenraali tule sanomaan, mitä rauhaamme sopii.

Muuten sivumennen sanoen kenraali Kuter sanoi pitävänsä ydinaseita "normaalisina, nykyaikaisina aseina . . . Yhdysvaltalaiset lentokoneet on rakennettu viimeiskuluneen 4 vuoden aikana poikkeuksetta ydinaseiskäyttöön soveltuviksi." (Clark Daveyn uutistieto Ottawasta marrask. 17 pnä). Näyttää siis siltä, että tämä auliisti neuvojaan antava kenraali ei ole erikoisemmin kiintynyt sen paremmin yleiseen aseistariisumiseen kuin ydinaseidenkaan kieltämiseen, koska hän vaatii meitä ostamaan lisää amerikkalaisia lentokoneita ja nimenomaan sellaisia lentokoneita, jotka voivat käyttää ydinaseita, mitkä hänen mielestään ovat loppujen lopuksi "normaalisia, nykyaikaisia aseita!"

Sivumennen sanoen, Yhdysvaltain presidentti Eisenhower sanoi tuonnottain, että eräät sikäläiset lentokoneet maksavansa painonsa kultaa. Kysymys on siis kalliista leluista, joita kenraalit sotaleikkinsä ylläpitämiseksi haluavat kansan varoilla ostattaa.

Eiköhän sittenkin ole parempi jättää nämä "normaalisia ja nykyaikaisia" atomi- ja vetypommeja kuljettavat lentokoneet yhdysvaltalaisten kenraalien omiksi tinasotilaiksi? Tämän maan ja valtion, kuten koko ihmiskunnan yhteinen etu vaatii sekä yleistä aseistariisumista että kaikkien ydinaseiden tuhoamista. Mutta todellista maanpuolustusta ei nykyaikana ole. Tämä totuus on sanottava päättävästi neuvojaan jakaville amerikkalaisille kenraaleille joilla on kuulema usein oma lehmä ojassa silloin kun puhutaan sotavälineiden hankinnoista.

Oikea käsi ei tiedä mitä vasen . . .

Aivan niin kuin otsikossa sanotaan, oikea kätemme, ts. pääministeri Diefenbaker ei näytä tietävän, mitä vasen kätemme, ulkoministeri Green kulloinkin tekee.

Samana päivänä, tarkemmin sanoen marraskuun 17 pnä, jolloin pääministeri Diefenbaker selitti, että Canada suorittaa "mitä huolellisinta tutkimusta" saadakseen selville totuuden siitä, että aiotaanko Unkarissa teloittaa nuorukaisia, hänen ulkoministerinsä, mr. Green julisti YK:n yleiskokouksessa, että Canadan kansa on "suuresti huolissaan" raporteista, joiden mukaan 150 unkarilaista odottaa teloitusta. "Erikoisesti on Canadan yliopistoissa huolestuneisuutta tästä asiasta", selitti mr. Green ja vaati ilmeisesti Washingtonin määritelmän nuotin mukaan, että yleiskokouksessa on uudelleen keskusteltava kolmisen vuotta sitten tapahtuneesta Unkarin epäonnistuneesta vastavallankumousyrityksestä.

Mikä kiire oli ulkoministeri Greenillä esittää tämä "Canadan kansan huolestuneisuuteen" muka perustuva valitus Unkaria vastaan YK:n yleiskokouksessa silloin kun pääministeri Diefenbaker selitti asiallisesti, että Canadalla ei ole mitään tietoja unkarilaisia nuoria muka uhkaavasta teloitusuhasta? Kenen asialla ulkoministeri Green tässä oikein liikkuu? Kylmän sodan hyväksikö hän siinä ahertaa?

Palautettakoon tässä mieleemme, että kun pääministeri Diefenbaker Ottawassa selitti, että Canada suorittaa "mitä huolellisinta tutkimusta" saadakseen selville, uhkaako unkarilaisia nuoria teloitus, hän myönsi samalla, että "mikään ei vielä antanut perusteita" siitä, että asia niin olisi.

Näistä "tietojen" puutteesta huolimatta — jotka puhuvat selvää kieltä siitä, että kysymyksessä on jälleen unkarivastaisen propagandahyökkäyksen valmistelusta — ulkoministeri Green vaati, että Unkarin kysymyksestä olisi järjestettävä uusi keskustelu.

Mitä sitten tulee mr. Greenin muihin perusteluihin niin tässä yhteydessä on syytä muistaa, että poliittisesta taantumuksellisuudestaan tunnetun Ed Sullivanin TV ohjelman yhteydessä aloitettiin erikoinen nimienkeräyskampanja unkarilaisten "opiskelijain pelastamiseksi". Tämä sittenkin vaikka Unkarin hallitus on virallisesti selittänyt, että siellä on armahdettu kaikki nuoret, jotka osallistuivat v. 1956 järjestettyyn vastavallankumousyritykseen. Tämä sittenkin vaikka Unkarin pääministeri tiedoitti, että koko juttu unkarilaisia nuoria uhkaavasta teloituksesta on tuulesta temmattu. Kaikesta tästä ja myös siitä huolimatta, vaikka pääministeri Diefenbaker sanoo asiallisesti puhuen, että kysymys on ilmeisesti vain Unkarivastaisesta propagandasta, mr. Green lähti suuntaamaan kärkeään joillekin niillekin sodan sankareille, jotka eivät halua nyt itse käsiään liata!

Mainittakoon, että kaksi päivää aikaisemmin, (marraskuun 15 pnä) jolloin mr. Green vetosi "Canadan kansan" ja erikoisesti canadalaisten opiskelijain huolestuneisuuteen" unkarilaisten opiskelijain teloitusvaarasta, saatiin Montrealista uutistieto missä kerrottiin, että McGill yliopiston opiskelijat ovat kieltäytyneet allekirjoittamasta YK:lle osoitettua vetoomusta 150 unkarilaisten opiskelijain "pelastamiseksi". McGillin yliopiston opiskelijain yhdistyksen presidentti Bruce Weir perusteli tätä asennetta nimenomaan sillä, että olettiin tällaisen vetoomuksen allekirjoittamisen välttämiseksi.

Ilman muuta on siis selvää, että — mutta jostakin

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kassu Lantto, Long Lake, Ont., täyttää keskiviikkona, marraskuun 25 päivänä 75 vuotta.

J. E. Koski, Finland, Ont., täytti torstaina, marraskuun 19 päivänä, 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

YLEISÖN KIRJE

LIIKAMAINOSTUKSESTA

Suomessa ilmestyvästä "Yhteistoimin" nimisestä lehdestä luin kirjoituksen, joka antoi minulle aiheen kirjoittaa tämän kirjoituksen.

Tuon lehden kirjeenvaihtaja oli ollut Timminsissä laulujuhlilla ja kirjoitti asioista sellaisena kuin hänelle oli selitetty. Olisi näin laulujuhlain tullessa sopiva kirjoittaa mitä hän sanoi laulusta, sen voimasta ja tarkoituksesta, mutta jätän sen koska tunnen tähän saamattomuuteni.

Hän kirjoittaa, että v. 1905 kaksi reipasta suomalaista yrittäjää nimiltään X. X. pani alun valtavalle kaivostoiminnalle huuhtomalla alkeellisia apuvälineitä käyttäen ensimmäisen pivon tätä maailman himotuinta metallia jykevien alkukallioiden lepeiltä. Nuo kaivokset, joista kirjoittaja puhuu eivät ole suomalaisten löytämiä, vaan Hollingerin ja McIntyre nimiset miehet löysivät ne ja panivat kaivokset toiminnan alkuun. Hän olisi voinut sanoa, että tälle paikkakunnalle tuli ensimmäinen suomalainen v. 1911 ja rakensi ensimmäisen saunan ja syntyi 1912 ensimmäinen lapsi, joka oli ensimmäinen täällä syntynyt valkoinen ihminen.

Tätä ennen oli täällä vain Cheppewa intiaanit, jotka metsästivät runsaasti riistaa. Niin on myöskin liioiteltua mitä sanotaan kultakauden alkupäivien kaivostyöläisistä, joiden sanottiin tehneen kovasti työtä ja panneet usein rahat menemään koiratorppaa.

Olen kauan asunut Porcupinen alueella ja kuullut vanhojen miesten puhuvan entisistä ajoista, mutta ei niin paljon "koiratorppakulttuurista". Sellaistahan tuli vasta Ontarioon kieltolain aikana ja se maan eikä kulta-alueen alkuaikoina ollut kieltolakia.

Kirjoituksessa niinikään sanotaan, että tänne suunnitellaan suurta massatehdasta joka saisi raaka-aineita ympäristön runsaista haapametsistä. Me, jotka elämme täällä, tiedämme kuinka Matagami-jokea kyljeltään paljon muutakin puuta varaa joten massatehtaat ei tarvitsisi olla haapapuiden varassa.

Maanviljelyksestä hän sanoi olevan täällä parhaimmat edellytykset kunhan löytyisi reippaita yrittäjiä. Nykyinen sukupolvi ei ole rakenteeltaan sellaista, että se kiinnostuisi maanviljelykseen, joten muualta on raivaajasuun tultava.

Asianlaita on kuitenkin niin, että suomalaisten raivaamat farmit ovat syntyneet tälle paikkakunnalle ja monet heistä ovat menneet metsiin kun uusia alueita on avattu asutukselle.

Sen henkilön, joka oli antanut kirjoittajalle "tietoja", olisi pitänyt sanoa, että suomalaisten 20-laulujuhlat ovat tärkeitten keskeisten riitojen tulokset ja siksi ei voida edes laulaa yhdessä, niin hän olisi ollut oikeassa. Lisäksi olisi pitänyt lisätä, että samana päivänä, toisen ja kolmannen poikettavat laulujuhlat ovat valtavammat kuin nämä ja että tällä pidetyt laulujuhlat ovat varjoa niille. Se olisi oikein sanottu ja olisi voinut olla alkuna yhteisten juhlien pitoon.

— Mainari.

Ministeri Karjalainen on mennyt Moskovaan

Helsinki. — Ministeri Karjalainen matkusti keskiviikkona klo 18 Moskovaan siellä käytäviä kauppaneuvotteluja varten. Ministeri Karjalainen toimii Suomen valtuuskunnan puheenjohtajana. Kauppasopimusneuvotteluihin varten osallistuva suppea valtuuskunta matkusti jo aikaisemmin Moskovaan.

muusta, muttei mitään "lähimmäisrakkaudesta". Kysymys on kylmän sodan ylläpitämisestä — riitakysymysten päiväjärjestykseen nostamisesta. Mikä olisikaan kylmän sodan sankareille mieluisempaa kuin jos heitettäisiin toiselta puolelta ja toisella tällaisia riitakysymyksiä?

Meidän mielestämme mr. Green antautui tässä paheellisen välikappaleeksi. Tuhannesti parempi olisi, että hän perääntyisi hyvässä järjestyksessä — joko oma-aloitteisesti tai pääministeri Diefenbakerin taluttamana.

On aika järjestää uusia siirtolaisia

Kirj. William Kashtan

Sain seuraavan kirjeen eräältä italialaiselta työläiseltä ja se varvaankin kiinnostaa lukijoita: On totta, että unionistinen liike ei ole kiinnittänyt huomiota siirtolaisten, italialaisten ja muiden, tarpeisiin. Tämän johdosta on ovi jätetty auki uniovastaisille työnantajille, ahneille piireille ja vieläpä huiputtajille riistääkseen heitä ja käyttääkseen heitä unionistista liikettä vastaan.

Seuraavassa on kirje kokonaisuudessaan:

* * *

"Haluan kiinnittää huomionne siihen vissinlaiseen tilanteeseen mikä vallitsee niiden italialaisten keskuudessa, jotka asuvat Torontossa. Uskon tilanteen muissakin keskuksissa olevan samanlaisen.

"Viimeisen 10 vuoden siirtolaisvirta on jyrkästi muuttanut ei vain Toronton työväenluokan vaan muidenkin kansankerrosten kokoonpanoa. Italian siirtolaiset näyttelevät suurta osaa tästä. Torontossa on kokonaisia teollisuusaloja, joissa italialaiset työläiset ovat enemmistönä, kuten esimerkiksi rakennusteollisuus. Toisilla teollisuusaloilla on myös huomattava määrä työläisistä italialaisia.

"Huolimatta heidän sosiaalisesta ja alueellisesta alkuperästään, yhdessä suhteessa he ovat yhtäläisiä, sillä he ovat paenneet kaikkein köyhimmiltä Italian alueilta löytääkseen siedettävän elämän. Mukautumisajan jälkeen ja asettuessaan asumaan he alkavat havaita, että heidän edessään on riisto — varsinkin kun heidän täytyy tehdä kovimmat ja vaarallisimmat työt. Ajatelkaa esimerkiksi sellaisia työnantajia, jotka vaativat heille työskentelevät naiset tekemään työtä kokonaisen viikon ilman palkkaa — ns. "oppiajan" ennenkuin heille maksetaan palkkaa 55 senttiä tunnilta. Tällaisia esimerkkejä voisi esittää loppumattomiin.

"Nämä työläiset alkavat ymmärtää, että he tarvitsevat uniojärjestön. Mutta miten Torontossa uniot suhtautuvat tähan tilanteeseen?

"Rakennusteollisuudessa, kuten sanottu, italialaiset työläiset muodostavat enemmistön ja muurarit ovat tehneet kaikkensa päästäkseen unioon. Kuitenkin paikallisen uniosaston byrokraattinen johto on kieltäytynyt järjestämästä heidät. Lopultakin he päättivät perustaa oman siirtolaistyöläisten osaston jossa on alemmat jäsenverot kuin vanhassa osastossa. Tällaisessa tilanteessa monta vaikeutta nousee eteen, niin monta, ettei voi sanoa. Mutta muurarien jakautuminen, joista monet kuuluvat Canadian Bricklayers Unioon, ei olisi tapahtunut (huolimatta niiden vaikutteista, jotka ottivat käsiinsä johdon siinä) jos paikallisosasto olisi suorittanut velvollisuutensa ja järjestänyt siirtolaistyöläiset.

"Verratkaa tätä John Inglisin tilanteeseen. Siellä italialaiset työläiset, tietoisesti taikka muista syistä, näyttelivät rikkurien osaa. Monet heistä pitivät lakossa olevia työläisiä hyvin palkattuina, etuoikeutettuina työläisinä, kun sensijaan he olivat olleet kuukausia työttömänä ja kun he yrittivät päästä union jäseniksi tasavertaisilla oikeuksilla, hyljättiin se.

Ellemme voi lopettaa tällaista vaarallista asioiden tilaa on olemassa suuri vaara, että työläisten niin siirtolaisten kuin muidenkin ja järjestyneidenkin kesken syntyy riitaisuuksia nykyisen luokkaristiriitaisuuksien terävöitymisen aikana. Jos tällaista tapahtuu niin koko työväenluokka lyödään takaisin ja vain monopolit hyötyvät siitä."

* * *

Kuten tästä kirjeestä nähdään näitä työläisiä on jo käytetty rikkureina.

Onnettomuudeksi unionistisen liikkeen johtajain välinpitämättömyys näihin ongelmiin yhdessä byrokraattisen kannan ja "suljettujen ovien" politiikan kanssa on ollut erittäin hyödyllistä työnantajille. Sellaisen politiikan johdosta nämä työläiset on työnnetty uniovastaisten työnantajain käsiin sensijaan, että heidät olisi saatu järjestyneen työväenliikkeen puolelle.

* * *

Nyt on tärkeä hetki unionistiselle liikkeelle tehdä jotain tämän pulman selvittämiseksi. Eräitä hyviä päätöslauselmia on hyväksytty tässä asiassa mutta vähän todellista työtä on tehty niiden täyttämiseksi.

Toronton työväenneuvosto nimitti komitean, jonka tehtäväksi annettiin harkita järjestymättömien italialaisten työläisten järjestämistä. Tämä pitäisi tehdä myöskin monilla työaloilla, joissa työskentelee paljon italialaisia ja muita siirtolaisia. Rakennusteollisuudessa, vaatetusteollisuudessa ja monilla muilla teollisuuden aloilla tulisi järjestää vissinlaisia elimiä saadakseen järjestymättömät siirtolaistyöläiset unioihin.

Canadian Labor Congressin järjestämisdepartmentin pitäisi tässä asiassa antaa johtoa. Työ pitäisi alkaa heti.

L-Saksan sosdempuolue Adenauerin linjoille

Merliini (KU RH) — Marraskuun 15 pnä päättyneessä ylimääräisessä edustajakokouksessaan Länsi-Saksan Sosialidemokraattinen puolue hyväksyi uuden periaateohjelman, joka merkitsee käytännössä luopumista marxilaisuudesta ja työväenliikkeen päämääristä sekä liittymistä Adeanuerin "länsimaisen demokratian" varauksettomien kannattajien joukkoon. Ohjelmassa asetutaan jopa kannattamaan "maanpuolustusta" ts. Adenauerin ja Straussin kostosotahenkistä armeijaa. Oppositioon kuuluneet kokousedustajat kyselivätkin puheenvuoroissaan, mitä eroa on enää sosdem. puolueella ja Adenauerin kristillisdemokraattisella puolueella. He eivät kuitenkaan saaneet puoluetoimikunnalta muuta vastausta kuin, että puolueesta on tehtävä "laajapohjainen kansanpuolue", joka puolustaa "länsimaista vapautta".

Vain 23 edustajaa 340:stä äänesti "maanpuolustusta" koskevaa ohjelmakohtaa ja 42 edustajaa talouspolitiikkaa koskevaa kohtaa vastaan. Koko ohjelmaluonnosta vastaan äänesti 16 edustajaa.

Ainoa asia, jonka osaksi ohjelmassa tulee arvostelua, on kommunismi. Edustajakokouksen yhteyteen oli järjestetty sosdem. puolueen toimintaa kuvaava suppea näyttely, jossa siitäkin n. kolmannes oli omistettu taistelulle kommunismia vastaan.

SOTASOSIALISMIA

Puoluetoimikunta perusteli laatimaansa ohjelmaluonnosta sillä, että "marxismi on jo vanhentunut" ja että 'valtiossa on tapahtunut hidasta kehitystä" ts. että suurteollisuuden sosialisoimisvaatimukset eivät enää ole paikallaan ja että 'kehittyneen" valtion "maanpuolustukseen" on siis myös asennoiduttava myönteisesti. Näin on muka tehtävä, ettei peloitettaisi laajoja äänestäjäjoukkoja, vaan että saataisiin seuraavissa vaaleissa enemmistö.

Sos.dem. johdolta oli ilmeisesti edustajakokouskiireissä jäänyt huomaamatta Baden Wyrttenbergin osavaltion eräissä kaupungeissa suoritettujen kunnallisvaalien juuri julkaistut tulokset. Niin sosdem. puolue kuin adenauerilaisetkin menettivät ääniä, kun sensijaan huomattavasti lisää salvat nk. vajaat valitsijayhdistykset, entiset kommunistipuolueen edustajat ja vasemmistososialistinen yhdistys kolme uutta paikkaa ja sen pääehdokas korkeimman henkilökohtaisen äänimäärän.

PORVARISTO ILOITSEE

Länsi-Saksan suurporvariston lehdet tervehtivät luonnollisesti ilolla sosdem. puolueen luopumista viimeisistäkin marxismin rippeistä. Niiden ilosta kuultaa kuitenkin lävitse vahingoniloa. Ne näet huomaavat — päinvastoin kuin sosdem johto —, että uusi ohjelma on niin sekava ja epämääräinen, ettei sillä uusia äänestäjäjoukkoja valloiteta.

Myönteisellä suhtautumisella "maanpuolustukseen" haluaa sos.dem. puolue voittaa puolelleen sotakaluilla leikkimiseen innostuneita, sillä tähänastinen jonkun verran arvosteleva suhtautuminen natsikenraalien käsissä olevaan armeijaan on muka herättänyt "moitteita". Puolueen puheenjohtajan Ollenhauerin mukaan on Länsi-Saksan armeijasta tullut "koko kansan armeija". Kaikkein radikaalisimmin armeijan puolesta esiintyi tähän asti "vasemmistolaisena" serveerattu puoluetoimikunnan jäsen Herbert Wehner, joka oli ennen sotaa kommunistisen puolueen jäsen, mutta josta sittemmin tuli luopio. Hän piti kiihkeän puheenvuoron niitä kokousedustajia vastaan, jotka olivat arvostelleet ohjelmaluonnoksen sotalaitosta koskevaa kohtaa. Wehner sanoi, että jos halutaan puolustaa läsnmaista vajautta kommunisteilta, niin on myös kannatettava "liittoarmeijaa". Hän väitti, että parhaiten voivat sosialidemokraatit taistella miltarismia vastaan, jos he liittyvät itse armeijaan. Sopinee kysyä montakohan kenraalia sosdem. puolueella on asettaa huolehtimaan armeijan "demokraattisesta hengestä" kaikkien nykyisten natsikenraalien vastapainoksi? Eihän jollakin vääpelillä mitään sanomista ole armeijan kasvatuksen tai varustamisen suhteen.

PIENI VALOPILKKU

Ainoa valopilkku tässä ohjelmakohdassa on, että siinä puolletaan atomiaseiden valmistuksen ja käytön kieltoa, mitä Länsi Saksan omaan armeijaan tulee. Tämä kohta otettiin, ihme kyllä ohjelmaan edustajakokoukselle tehdyn muutosesityksen perusteella. Muutos ei kuitenkaan ylettänyt koskemaan atomiaseiden ja rakettien varastoimista liittotasavallan alueelle, mikä merkitsee että sosdem. puolueen puolesta voivat länsivallat sijoittaa niitä sinne niin paljon kuin tahtovat.

SOSIALISOINTI POIS

Talouspolitiikkaa koskeva ja puolueen "talousasiantuntijan' 'tri Deistin laatima ohjelmakohta on aivan yhtä selvä kuin "hyvää päivää — kirvesvartta". Siinä ei nimittäin vaadita suurteollisuuden sosialisointia — kuten tähän astisessa ohjelmassa— mutta ei myöskään suljeta sitä pois kaukaiseen tulevaisuuteen kuuluvana asiana.

Käytännössä ohjelma merkitsee "vapaan markkinatalouden", "vapaan yritteliäisyyden" ja "vapaan kilpailun" varauksetonta kannattamista aivan hallituksen talouspolitiikan mukaisesti. Ohjelmaan ei sisälly mitään konkreettisia työtätekevien aseman parannusvaatimuksia, mutta sensijaan puhutaan "yleisen hyvinvoinnin' 'turvaamisesta. Aivan kuin Ruhrin alueella ei olisikaan mitään valtavia kivihiilen ylijäämävarastoja, aivan kuin kaivostyöläisillä ei olisikaan mitään hätää ja aivan kuin jokin aika sitten ei olisikaan ollut mitään kymmenien tuhansien kaivostyöläisten vastalausemarssia Bonniin.

Ohjelmassa esitetty maatalauspolitiikka noudattaa myös täysin adenauerilaista linjaa suurviljelmien suosimisessa. Puoluetoimikunta hylkäsi suoralta kädeltä kaikki maaseudun puolueosastojen tekemät muutosesitykset.

JUNTTAUSMENETELMÄT

Opposition ääni tukahdutettiin edustajakokouksessa "junttamenetelmin". Ohjelmaluonnosta arvostelleet saivat puhua vain kymmenen minuuttia, mutta kun puoluetoimikunnan jäsenistä joku piti puheenvuoron torjuakseen arvostelun, unohtivat puheenjohtajat aina kelloon katsomisen. Ohjelmaluonnokseen olivat erinäiset puoluejärjestöt tehneet 261 muutosehdotusta. Niistä 100 pantiin menemään lävitse kolmessa tunnissa. Luonnollisestikaan edustajilla ei ollutaikaa tutustua ehdotuksiin ja puoluetoimikunta sai tahtonsa lävitse. Kaikkia esityksiä ei ollenkaan käsitelty, vaan jätettiin puoluetoimikunnan tehtäväksi "sijoittaa ne vaaliehjelmaan".

SUPPEA KOKOUS

Edustajia kokouksessa oli puolueen jäsenmäärään katsoen hyvin vähän nimittäin 340 — joista 40 puoluetoimikunnan jäseniä — vaikka puolueessa on n. 625,000 jäsentä. Kun valitaan vähän edustajia, niin voidaan paremmin vaikuttaa edustajakokouksen kokoonpanoon. Tosiasia on että oppositiota edustavista puoluejärjestöistä oli hyvin vähän valtuutettuja. Suurin osa kokousedustajista oli puolueen parlamenttiryhmän jäseniä, pormestareita, kaupunginvaltuutettuja palkallisia puoluetoimitsijoita. Edustajien sosiaalista kokoonpanoa ei ilmoitettu. Ainoa, minkä valtakirjojen tarkastajat ilmoittivat, oli edustajien keski-ikä ja montako liittopäiväedustajaa oli valtuutettujen joukossa. Ei tainnut joukkoon sopia yhtään ruumiillisen työntekijää, sillä oppositiota edustaneetkin olivat suurimmaksi osaksi tohtoreita ja muita henkisen työn tekijöitä.

MARXISTA DEISTIIN

"Tämä puoluekokous tulee siirtymään historiaan sinä puoluekokouksena josta Saksan Sosialidemokraattinen Puolue siirtyy Karl Marxista Henrich Deistiin", lausui eräs oppositioon kuuluva kokousedustaja puheenvuorossaan suunnaten pilkkansa puolueen "talousexperttiin".

Voi ilmeisesti mennä vielä pitemmälle kuin hän ja olettaa, että seuraavassa edustajakokouksessa tullaan käsittelemään puolueen nimen muutosta. Nyt hyväksytyn ohjelman ja puolueen silmäntekevien ahkerasti käyttämien sanontojen perusteella sopisi nimittäin erittäin hyvin "vapaa kansanpuolue".

Tiedemiehet tuomitsevat biologisten aseiden käytön

Lontoo. — Ryhmä niitä tiedemiehiä, jotka osallistuivat Cyrus Eatonin järjestämään Pugwashin konferenssiin, varoitti täällä äskettäin uudesta keksinnöstä biologisella alalla. Keksintö antaa sotahullujen käsiin vaarallisemman aseen kuin atomipommi.

Tiedemiehet ovat kehoittaneet maailman kansoja vaatimaan kansainvälistä sopimusta näiden bakteeriaseiden käytön kieltämiseksi ja salaisuuden verhon repimistä pois tämän alan tutkimuksien edestä.

Kysymyksessä olevat tiedemiehet julkaisivat vetoomuksensa manifestin muodossa Pugwashin konferenssin pitämisen jälkeen. Tähän konferenssiin osallistui tiedemiehiä Neuvostoliitosta, Yhdysvalloista, Britanniasta, Canadasta, Ranskasta, Intiasta, Tanskasta ja Ruotsista. Canadalaiset tiedemiehet ovat tri Chisholm Brock, prof. Claud. Dolman ja prof. Donald Kerr.

Manifestissa sanotaan, että on keksitty ei-tappava basilli, joka aiheuttaa henkisiä häiriöitä koko maalialueella, mutta, sanovat tiedemiehet, se ei suinkaan tee sotaa yhtään humaanisemmaksi.

"Vaikka se ei suorastaan tapakaan niin siitä on kuitenkin vakavat seuraukset", sanotaan manifestissa. "Sen vaikutuksen alaisiksi joutuvat henkilöt käyttäytyvät epävarmasti ja vastuuttomasti.

"Äärettömän suuri määrä tätä myrkkyä voisi aikaansaada yhtä paljon tuhoa kuin atomiaseet."

Yllätyshyökkäys biologisella aseella voisi aiheuttaa saman määrän menetyksiä kuin pieni atomipommi.

Näitä biologisia aseita voidaan tuottaa suuret määrät halvalla vieläpä sellaisissakin maissa, joissa teknillinen kehitys on takapajuinen, sanovat tiedemiehet.

Antautumisohjelma ei innoita ketään

Berliini. (DLP) — Syvä kiiri on kehittymässä Saksan Sosialidemokraattisen Puolueen sisälle, kuten puolueen Bab Godesbergin edustajakokous osoittaa — sanotaan Saksan Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean poliittisen toimikunnan viime keskiviikkona julkaisemassa arviossa.

Syynä sellaiseen — sanotaan arviossa — on se että sosialidemokraattisen puolueen politiikka ja ohjelma, jotka huopentuvat atomiaseistamista vastaan käytävän taistelun mitätöimiseen sekä tuen kieltämiseen ammattiyhdistyksiltä niiden taistellessa demokraattisista oikeuksista teollisuuslaitoksissa, eivät sovi yhteen puolueen rivimiesten ja aktivistien rauhantahdon, kansanvaltaisten ja sosiaalisten etujen kanssa.

Godesbergin ohjelma — sanotaan arviossa — on suuryhtiöiden ja militaristien edessä tapahtuvan antautumisen ohjelma eikä voi muodostua Länsi-Saksan työväen lihaksi ja vereksi heidän taistelussaan.

Poliittinen toimikunta vaatii, että Länsi-Saksan militaristien toimintaa vastaan on asetettava työväenluokan ja rauhaarakastavan väestön yhtenäinen rintama. Siinä on menestyksen ja Länsi Saksan sotaintoilijoiden eristämisen avain.

Canadasta suora lentoyhteys Italiaan

Ottawa. — Viime viikon lopulla tiedoitettiin, että Itala ja Canada ovat allekirjoittaneet sopimuksen, jonka mukaan suora lentoyhteys kumpaisenkin maan välillä aloitetaan ensi maaliskuun 1 päivästä lähtien.

Sopimuksen mukaan italialaisten lentoyhtiöiden lentokoneet voivat lentää Montrealiin. CPA alkaa lentonsa samaan aikaan Lissabonin kautta Italiaan.

PÄIVÄN PAKINA

Pieni fusku ei vetele

Viikon lopulla saimme tietää, että ns. tv-ohjelman yleisöä on ryhdytty suojaamaan fuskupeliä vastaan.

Kansallisen TV- ja radiolaajalluksen ohjelmaa valvova kuvernöörilautakunta antoi silloin useita uusia säädöksiä ja määräyksiä, joista yksi koskee fuskupelin kieltoa.

Kuten tiedetään on rajan eteläpuolella aiheuttanut suurta murinaa se kun n.s. "tieto" eli kyselyohjelmat olivat fuskua alusta pitäen. Yleisön eteen ja ihailtavaksi raahattiin siellä pikkulapsista alkaen kaikenlaisia "tietoniekkoja", jotka voittivat suurten "tietojensa" perusteella satumaisen suuria rahasummia. Oikein katsojaakin jännäsi kun tällainen tietoniekka pantiin yksinäiseen koppiinsa, missä hän mietti, nosteli kulmakarvojaan ja pyyhki hikeä löytääkseen määräaikana oikean vastauksen äärettömän vaikeaan kysymykseen. Nyt on kuitenkin todettu, että kaikki tämä olikin fuskua — "tietoniekka" oli saanut etukäteen valmiit vastaukset, ja hänen "mietiskelynsä", taukonsa ja hikoilunsakin oli etukäteen tarkasti harjoiteltu.

Kaiken tämän paljastuttua on "suuri yleisö" kysynyt, että voidaanko enää luottaa minkään ohjelman todenperäisyyteen ja aitouteen? Erikoisesti on kysytty, ovatko n.s. haastatteluohjelmat etukäteen harjoiteltuja ja järjestettyjä? Ja minkä verran voidaan luottaa TV:n ja radion uutistietoihin?

Näitä seikkoja silmälläpitäen meidän omaa canadalaista laajallustamme valvova kuvernöörilautakunta antoi säädöksen, mikä kieltää tällaisen fuskupelin — tosiasioina esitettävät ohjelmanumerot, jotka ovat tekaistuja.

Hyvä tähän saakka, sanomme me, mikäli siinä asiassa "Eskon puumerkkiä" kaivataan.

Mutta kysymys fuskun kieltämisestä on myös suhteellinen.

Esimerkkinä on vihjattu, että ammattipainiesityksiä sallittaneen edelleen, vaikka kaikki vähänkin painia tuntevat tietävät, että siinä ei ole totuutta siteeksikään, vaikka kysymyksessä pitäisi olla "mestaruuksia" ja sen sellaista. No, hyviä näyttelijöitä ne "painijat" ovatkin!

Ja entäs sitten se uutispalvelu? Ei ole vielä pitkää aikaa siitä kun meidänkin TV ja radio verkostomme pauhasi ikäänkuin yleismaailmallisesti pätevänä tosiasiana, että Vietnam on "hyökännyt" Laosiin. Nyt on tämä ankka kynitty perusteellisesti, mutta kysyä sopii — sallitaanko tällaista "sanavapautta" ja totuuden muuntamista vastaisuudessa?

Ja kysyä myös sopii, että kun kaikenkarvaisille tunnetuille ja tuntemattomille suuruuksille, herroille, narreille ja parittajillekin annetaan yksipuolinen oikeus mustamaalata työväenliikettä ja erikoisesti sen marxilaista osaa, niin eikö totuuden vaaliminen merkitse sitä, että myös näille parjatuille ja panetelluille annetaan puhe- ja sanavapaus saman verkoston välityksellä? Jos ei näin menetellä, silloin kansallista laajallusta valvova kuvernöörilautakuntamme katsoo tätäkin valheen pesää sormiensa läpi samalla tavalla kuin suuri yleisö katselee ja sallii nyt TV:n "painikilpailuja".

Samassa yhteydessä saimme muuten tietää senkin, että Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin puheet luokitellaan virallisesti "canadalaiseksi ohjelmaksi"?

Kuten aikaansa seuraavat lukijat — tällä palstalla on niitä kaksi, misus ja ystävämme Pietilä — varsin hyvin tietävät, Canadassa ollaan hukkumassa Hollywoodin halpaan kulttuuritulvaan — lehmäpaimen-, rikosjännäri, sukupuoli intoilu- ja sotapropaganda filmeihin.

Tämän vuoksi on noussut kansakunnan riveistä voimakas vaatimus "canadalaisen ohjelman" kehittämisestä radiossa ja varsinkin TV:ssa. Juuri yleisen mielipiteen toivomusten mukaisesti annettiin aikaisemmin määräys, että 55 prosenttia TV-ohjelmistosta pitää olla "canadalaista ohjelmaa".

Nyt on laajallustoimintaa valvova kuvernöörilautakunta huomioinut herrojen yksityis-TV-asemien omistajain 'vaikeudet" ja antanut tässä asiassa periksi niin paljon, että mitkään näistä prosenttimääritelmistä eivät astu voimaan ennen kuin vasta huhtikuussa 1961 — ja silloinkin on canadalaisohjelman prosenttimäärä vain 45 prosenttia. Vasta 1962 on uusien säädösten mukaisesti hankittava TV-asemille 55 prosenttisesti canadalaista ohjelmaa.

Kovin ovat siis CBC:n herrat myötä- ja pitkämielisiä yksityisasemien omistajien "vaikeuksiin" — ja juuri yksityisten omistamien TV-asemien eduista on tässä kysymys.

Samassa yhteydessä on määritelty, että Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin puheet ovat myös "canadalaista ohjelmaa" — eivät sentään kaikki vaali- ja nimipäiväpuheet, mutta "tärkeät" sellaiset kuitenkin.

Saa nähdä, seurataanko tätä esimerkkiä, sanokaamme Suomessa sikäli, että Neuvostoliiton pääministerin puheet luokitellaan TV-ohjelman tiimoilta suomalaiseksi ohjelmaksi?

Mitä tähän lisätään, se on oikeastaan pahasta. Näyttää kuitenkin siltä, että fusku ei vetele — nimittäin pienessä mittakaavassa.

— Känsäkoura.

SQUAW VALLEY LYÖNYT JO YHDEN ENNÄTYKSEN

Squaw Valleysta on varmasti puhuttu ja kirjoitettu etukäteen enemmän kuin mistään muusta talviolympialaisten pitopaikasta. Aluksi koskivat kaikki jutut vain kysymystä, voidaanko kisoja yleensä lainkaan pitää pienessä, suhteellisen tuntemattomassa maalaiskylässä. Kun sitten selvisi, että amerikkalaiset saavat kaiken sentään joltisenkinlaiseen kuntoon, on keskustelu siirtynyt hiukan toisiin asioihin. Nyt arvostellaan majoitusrakennuksia ja kauhistellaan niitä hintoja, joita jenkit ovat luvanneet kisojen aikana ylläpitää. Vasta helmikuussa suoritettavien kisojen jälkeen voidaan oikeutetusti vetää lopulliset johtopäätökset Squaw Valleyn sopivaisuudesta tai sopimattomuudesta talviolympiakisojen suorituspaikaksi. Nyt on kaikkien kisoihin osaaottavien maiden vain paneuduttava täydellä syyllä miettimään keinoja, millä urheilijat voivat venyä parhaisiin mahdollisiin suorituksiin ennätyskorkeudessa. Asia on näet, niin, että vaikka Squaw Valleyssa ei lyötäisikään entisiä ennätyksiä osanotossa, luistinradalla tai ladulla, on se lyönyt jo ainakin yhden entisen ennätyksen: se on korkein paikka, missä talvikisat tähän mennessä on järjestetty.

Tarkasti ottaen sijaitsee Squaw Valley 1900 metriä merenpinnan yläpuolella. Entinen ennätys oli St. Moritzilla, jossa talvikisat pidettiin vuosina 1928 ja 1948. St. Moritz oli "vain" 1771 metrin korkeudessa joten jenkeillä on tässä suhteessa 129 metrin etumatka. Edelliset talvikisat Italian Cortina D'Ampezzossa jäävät tässä suhteessa huomattavasti, sillä Cortinan korkeus merenpinnasta on 1,220 metriä.

"Korkeustaulukostamme" ilmenee, että vain Oslon kisat on koko talviolympialaisten historian aikana pidetty normaalikorkeuksissa:

		mpy
1960	Squaw Valley	1 900 m
1928 ja 48	St. Moritz	1,771 m
1956	Cortina D'Ampezzo	1,220 m
1924	Chamonix	1,050 m
1936	Garm. Partenkirch.	720 m
1932	Lake Placid	567 m
1952	Oslo	278 m

Ennätyskorkeus merkitsee täysin tuntemattomia olosuhteita, jonka vuoksi urheilijain apuna onkin nyt eri maissa ilmastospesialisteja. Alppitauteihin ei olisi varaa sairastua.

"AVIOEROKAUPUNKI" LÄHIN

Tulevan kisapaikan läheisyydessä on Renon kuuluisa avioerokaupunki, jota varsinkin Hollywoodin filmitähdet suosivat. Sinne on matkaa vain 65 kilometriä. Lähin hiukan isompi paikkakunta on Lake Tahoe, johon on matkaa 11 km. Muut tärkeimmät etäisyydet ovat: New Yorkista 5180 km, Los Angelesista 780 ja San Franciscosta 323 km.

Mainittakoon muuten, että itse talviolympiakylään on rakennettu valmiiksi 1,000 auton pysäköimispaikkaa, jota saavat käyttää vain joukkueita kuljettavat linja-autot, järjestelykomitean, lehdistön, radion ja television autot. Kylän välittömässä läheisyydessä on pysäköimispaikat 12,000 autolle.

Viettäkää
JOULUNNE
VANHASSA MAASSA!

Ruotsin Amerikan Linja järjestää kaksi ilontäyteistä jouluhuvimatkaa

M/S STOCKHOLM
Halifaxista Jouluk. 5 päivänä
ja
M/S KUNGSHOLM
New Yorkista Jouluk. 8 päivänä

Näillä jouluhuvimatkoilla vallitsee täydellinen JOULUTUNNELMA. Herkulliset joulupöydät, erikoiset joululiot ja laulut ym. Ostaessanne edestakaisen lipun säästätte paluulipun hinnasta 10%, jos paluu tapahtuu säästökauden aikana, viimeistään keskkuun 20 pnä 1960.

Lipunhinta Stockholmissa:
Turistiluokan lippu
Halifaxista Göteborgiin .. $203.00
Göteborgista Helsinkiin .. 23.60
Paluulippu Kungsholmissa tai Gripsholmissa
Helsingistä Göteborgiin .. 23.60
Göteborgista New Yorkiin 206.00
Yhteensä $456.20

Gdynia America Linjan jouluhuvimatka
M/S BATORY
Quebecista Jouluk. 9 päivänä Kööpenhaminaan
mistä on hyvät yhteydet Suomeen

Säästökauden turistiluokan lipun hinta Quebecista-Turkuun on seuraava:
Quebecista Kööpenhaminaan $200.00
Kööpenhaminasta Turkuun 24.15
$224.15

Autamme kaikkia asiakkaitamme matkan järjestämisessä ja passin hankinnassa ilman lisämaksua.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Puhelin OS. 4-4264
100 Elm S. W. Sudbury, Ont.

USAn mestarit lyötiin mataliksi Moskovassa

Moskova. — Viime viikon perjantaihin mennessä oli Neuvostoliitossa vieraileva USA:n jääkiekkoilun mestarijoukkue Brockton ehtinyt pelata 4 Moskovassa pelattavasta viidestä ottelusta.

Ensimmäisen ottelun Brockton suoritti Neuvostoliiton mestaruuden voittanutta armeijan joukkuetta vastaan ja hävisi 12—3. Tällöin sanottiin että kunhan amerikkalaiset ehtivät vähän tottua neuvostoliittolaisten pelimenetelmiin, tulevat he taistelemaan voitosta lujasti.

Toisessa ottelussa kohtasi Brockton lentovoimien "Siivet" joukkueen. Tuloksena oli "Siipien" voitto maalein 17—1. Kolmantena vastustajana Brocktonilla oli Moskovan tähtijoukkue ja Brocktonin häviö oli vieläkin perusteellisempi 17—0.

Viime perjantaina suoritetussa neljännessä ottelussa oli lopputulos 12—3 moskovalaisten hyväksi.

Moskovan Spartak Etelä-Amerikassa

Moskova. — Seitsemän kertaa Neuvostoliiton mestaruuden voittanut Spartak-seuran jalkapallojoukkue, matkustaa piakkoin kiertueelle Etelä-Amerikkaan, missä se suorittaa eri maissa kuusi ottelua. Mm. se saa vastaansa Rio de Janeiron maailmankuulun Flamengon.

23 vuoden aikana on Spartak suorittanut 75 kansainvälistä ottelua ja voittanut niistä 62, kahdeksan on päättynyt tasapeliin ja viidessä se on tullut tappio. Aikaisemmin on Neuvostoliiton jalkapallojoukkueista vain Dynamo vieraillut Etelä-Amerikassa.

Unkari peittosi Länsi-Saksan jalkapalloilussa

Budapest. — Uuden osoituksen siitä, että Unkari on uudelleen saavuttamassa jalkapallomaineensa, oli viikonlopulla täällä Neppstadionilla saavutettu 4—3 voitto Länsi-Saksan jalkapallojoukkueesta.

Unkarilaiset pelasivat suurenmoisesti ja hallitsivat peliä aina viimeiseen kymmeneen minuuttiin asti, jonka jälkeen saksalaiset onnistuivat tekemään kaksi maalia.

90 000 katsojan seuratessa hankkivat unkarilaiset 3—0 johdon, joka sitten muuttui 4—1 tilanteeksi. Ellei saksalaisilla olisi ollut niin mainio maalivahti, olisi tilanne ensimmäisen 10 minuutin jälkeen saattanut olla 4—0, mutta Tilkowski poimi pois kaukaiset hyppysiinsä. Mutta Tilkowskikin oli vain ihminen ja 12 minuutin kuluttua hän sai poimia pallon verkostaan.

Toisen puoliajan kolmannella minuutilla oli vuorossa välihyökkääjä Tichy, joka vaikuttaa Brasilian kuulu Paletta. Lähetti pallon uudelleen saksalaisten maaliin ja tilanne oli 2—0.

Unkarilaisten painostus jatkui ja tuontuostakin sai Tilkowski sekaantua asiaan, kunnes pallo oli hänen verkossaan. 18 minuuttia ennen loppua oli tilanne 3—1, mutta 7 minuuttia myöhemmin oli Tichyn ansiosta 4—1.

Kun aikaa oli 10 minuuttia jäljellä teki Saksan Seeler toisen maalin ja viimeisen minuutin aikana Brull kolmannen ja peli päättyi 4—3 Unkarin hyväksi.

Nick Rajala kuoli tapaturmassa 20 pnä

Sarnia. — (Sähkösanomatieto) — Hyvin tunnettu kansalaisemme, Canadan Suomalaisen Järjestön pitkäaikainen jäsen ja aktiivinen kulttuuritoiminnan ystävä Nick Rajala kuoli tapaturmassa perjantaina. Hautajaiset olivat maanantaina. Rajala haudattiin Robbsin hautaustoimistosta kello 11 aamupäivällä. — Ivar Kitunen.

Kansainvälinen naisten juhla joulukuun 6 pnä

Toronto. — Congress of Canadian Women ja sitä kannattavien naisten järjestöjen toimesta järjestetään teekutsu sunnuntaina joulukuun 6 pnä kello 2 ip. 300 Bathurst St. haalilla Torontossa.

Tilaisuudessa puhuu mrs. Helen Kasian, joka äskettäin vieraili WIDF:n valtuuskunnan mukana Kiinassa. Valtuuskunta vieraili kolme viikkoa Kiinassa ja osallistui Kiinan Kansantasavallan 10-vuotisjuhlaan.

Hän toi Kiinasta 20 paunsa painavan kirjan, jossa on kuvia Kiinasta. Se on tilaisuudessa nähtävänä.

Palatessaan Kiinasta mrs. Kasian osallistui Prahassa WIDF:n neuvoston kokoukseen. Tässä kokouksessa suunniteltiin kansainvälisen naisten päivän 50-vuotisjuhlan viettoa. Ensi vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta siitä kun Kööpenhaminassa päätettiin 1910 viettää kansainvälistä naisten päivää.

Congress of Canadian Women julkaisee ensi vuotta varten "Jubilee Year Calenderin", jossa tulee olemaan 14 sivua. Se on kauniisti koristettu ja siinä mainitaan kaikkein tärkeimmistä naisia koskevista tapahtumista.

Se tulee maksamaan 50 senttiä kappale ja viidellä dollarilla saa niitä tusinan. Sitä voi tilata osoitteella: The Congress of Canadian Women, 17 Collier St. Toronto. Ont.

Vilkasta toimintaa torontolaisilla

Toronto. — Einojen päivät ovat olleet ja menneet ja ne olivatkin mahtavat pidot. Ollapa enemmän sellaisia!

Aina on suurtilaisuuksilla seuraa ja niinpä nytkin yleisö voi tehdä "Toimen naisten joulumyyjäisistä suurtilaisuuden. Naiset ovatkin hankkineet sinne paljon ja monipuolista tavaraa. Sieltä saa hyviä joululahjojakin aivan pilkkahinnalla. Kaupan päälliseksi on vielä hauskat tanssit. Tämän parempaa jouluostosten paikkaa ei siis ole. Myyjäiset alkaa Don-haalilla kello kuudelta, tanssit kello kahdeksalta, marraskuun 27 päivän iltana.

* * *

Sunnuntaina, t.k. 29 pnä kello 4 iltapäivällä on valistuskomitean keskustelutilaisuus aiheesta "Täydellinen aseistariisuminen". Kysymyksen alustaa Wilbert Bohm.

* * *

Finlandia-kuoron hyvät laatikkopäivälliset ovat joulukuun 13 pnä ja tarjoilu alkaa kello 12.30. Jälkiruoan jälkiruoaksi saadaan filmiesityksiä. Laatikkolahjoituksia ottaa vastaan Lyyli Mäkelä HO 6-2633, Olga Salo WA 4 6304 ja Impi OX 1-6580.

Ukrainalaisten haalilla oli Neuvostoliiton 42 vuosijuhla. Ohjelmaa saimme siellä ukrainalaiselta mieskuorolta ja Tim Buck piti mainion puheen. Sitä miestä kuunnellessa ei tule aika pitkäksi! Puheessaan hän selosti sosialismin suuria saavutuksia aina sputnikeihin asti ja korosti erikoisesti kansainvälisen rauhan säilyttämisen tärkeyttä ja yleisen aseistariisumisen suurta tarpeellisuutta. Hän myös tiedoitti, että 83 maan kommunistipuolueissa on yhteensä jo 33 miljoonaa jäsentä — siis suurin poliittinen liike maailmassa. — Mukana ollut.

GERALDTON, ONT.

Suomenkielinen jumalanpalvelus pidetään Adventti-sunnuntaina, marrask. 29 pv:nä, klo 7,30 illalla, Faith Evangelical Lutheran kirkossa. Tervetuloa Adventti-kirkkoon! — U. V. Vainio.

76 maata on jo ilmoittautunut Rooman kisoihin

Rooma. — Nyt kun Rooman olympialaisten avajaisiin on aikaa yhdeksän kuukautta, on 97 maan olympiakomiteoista 76 ilmoittautunut kisoihin.

Näistä 76 maasta osallistuu kahdeksan — Asutralia, Itävalta, Saksa, Ranska, Unkari, Tanska, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto — kaikkiin lajeihin edellyttäen, että ne pääsevät jalkapallon, vesipallon ja koripallon loppukierroksille.

KALANSAALIS HEIKKO -- TOIMINTA VILKASTA

Sointula. — Nyt on sitten kesän kalastuskausi päättynyt. Se ei ollut oikein tuottava verkko- ja nuottamiehille. Kalan vähyyden takia se on ollut kolmisen päivää auki ja sitten 10 päivää kiinni. Ja parhaana aikana oli kahden viikon lakko. Huono oli siis saalis.

Meillä oli täällä pari viikkoa sitten iltamat suomalaisen vanhainkodin hyväksi. Kansan kokouksessa valitun komitean toimesta esitettiin näytelmä "Olenko tullut haaremiin". Se oli hauska näytelmä ja yleisö tuntui olleen oikein tyytyväinen. Ja tulos oli oikein erinomainen, sillä puhtaaksi tuloksi saatiin $240. Meillä ei ole pitkään aikaan voitu esittää näytelmiä kun ei ole kehittynyt tänne nuoria, mutta nyt se alkaa taas olla kunnossa.

Viimeisessä CSJ:n osaston kokouksessa oli jäseniä koolla tavallista enemmän; saatiin osastoon kaksi uutta jäsentäkin, Annie ja Urho Tynjälä. Tervetuloa vaan! Ja lisää uusia jäseniä on luvassa. Kokouksessa vallitsi muuten oikein toivorikas mieliala. Tehtiin suunnitelmia tulevaa toimintaa varten.

Korjauksiin ja uudistuksiin on mennyt paljon rahaa eikä ole vielä kaikkia saatu maksetuksi. Ja uusia rahanreikiä on tiedossa. Haalimme ensimmäinen osa on tehty v. 1903. Se on Kalevan Kansan aikainen kirjapainohuone. Sitten lisättiin 1910 se haalin osa. Vuoden 1920 vaiheissa sitä taas jatkettiin. Siis koko vanha haalimme on. Nyt sen katto vuotaa; se on katettava aivan lähitulevaisuudessa. Siihen menee paljon rahaa nykyisillä hinnoilla.

Elokuvat ovat nykyään kannattaneet paremmin sillä tänne on asettunut huomattavasti englanninkielistä väkeä ja nuorta väkeä on paljon.

Tässä kuussa juhlimme osuuskaupan 50-vuotispäivää. Se vie ajatukset takaisin siihen aikaan. Kyllä silloin oli lujassa $20 mikä piti saada alkumaksuksi. Kaikki olimme silloin yhtä köyhiä. Useat eivät uskaltaneet sitäkään summaa uhrata pelätessään ettei siitä hommasta mitään tule. Mutta hyvin on se liike menestynyt. Nykyisin voimme ylpeillen katsella kauppaamme — Kyllä sen 50-vuotispäivää kannattaakin juhlia.

Kahden vuoden kuluttua voimme juhlia ensimmäisten suomalaisten tänne tulon ja Kalevan Kansan perustamisen 60-vuotispäivää. Niin se aika rientää.— Isoäiti.

Don-haalin rientoja

Toronto. — Sunnuntaina 29 päivänä kello 4 iltapäivällä on valistuskomitean järjestämä keskustelutilaisuus, keskustelun aiheena täydellinen aseistariisuminen, jonka alustaa Wilbert Bohm. Tämä on tämän hetken tärkein kysymys meille kaikille, ja asiasta varmaan kehittyy vilkas keskustelu.

Valistuskomitean kokous on haalilla tiistai-iltana, marrask. 24 pnä. Jokaisen läsnäolo välttämätön.

Perjantaina marraskuun 27 päivänä alkaen kello 6 illalla, on Toimen Naisten joulumyyjäiset. Tanssit hyvällä soitolla alotetaan kello 8. Myyjäispöydillä on paljon joululahjoiksi sopivia esineitä, siis poiketkaapa talossa, juomaan kuppi kahvia ja kannattamaan naisten toimintaa.

Osaston joulukuun kuukausikokous on maanantai-iltana, joulukuun 7 päivänä.

Finlandiakuoron suuret laatikkopäivälliset pidetään sunnuntaina joulukuun 13 päivä.

Joulukuussa esitetään hauska huvinäytelmä "Rahaa kuin roskaa". Ohjauksesta vastaa Paula Woodley, esityspäivää ei ole vielä päätetty.

Varatkaa ajoissa paikkanne uudenvuoden kabarettiin haalille. Otetaan uusi vuosi vastaan ystävien seurassa, omalla haalillamme.

H. T.

Finlandissa jo kovaa talvea

Finland, Ont. — Mitähän jos minä rikkoisin sen hiljaisuuden kun täältä Finlandista ei ole vuosikausiin kuulunut halaistua sanaa.

Niin, me jouduimme lopettamaan osastomme toiminnan. Se on kyllä huono juttu, mutta emme kuitenkaan voineet enää jatkaa. Minäkin olen ollut järjestön jäsen vuodesta 1914 lähtien ja siksi tuntuu niin nololta nyt kun ei järjestötoimintaa täällä enää ole. Syy osaston toiminnan lopettamiseen on siinä, että suuri osa jäsenistä on mennyt sinne, mistä paluuta ei ole ja toiset jäsenet vanhenevat nuoremman polven pysyessä käsivarren ulottuman päässä osaston ulkopuolella.

Tämä marraskuu on täällä ollut aivan hirveä; kovat tuulet ovat riehuneet; lunta on saatu runsaasti ja välillä on ollut navakkaa pakkasta, ollen kerran jo 10—12 asetta (F) alapuolella nollan. Liikkuminenkin on hankalaa tällaisella jumalan ilmalla. — J. E. Koski.

32 harjoitusta on enää jälellä!

Port Arthur. — Laulukuoromme ohjelma- ja tanssi-ilta pidetään joulukuun 19 pn iltana. Saamme siellä mm kuulla yhden kauneimman laulun, nimittäin laulun "Pakkasessa". Kuoromme jäsenet koettavat tehdä parhaansa tilaisuuden onnistumiseksi. Sekakuoro esiintyy kuudella laululla, mieskuoro kahdella sekä naiskuoro kahdella laululla. Lisäksi tulee useita yksityisnumeroita, duettoja ja kvartetteja.

Toivosimme, että suuri yleisö huomioisi tämän tilaisuuden ja saapuisi kuulemaan ja nauttimaan tästä ohjelmasta. Lopuksi saa vielä panna "jalalla koreasti". Myöhemmin mainitaan ohjelmaillan alkamisaika, sisäänpääsyn hinta jne.

Henkilöiden, jotka haluavat liittyä kuoroon niin, että voivat osallistua myös South Porcupinessa pidettäviin suurjuhliin, tulee aloittaa säännölliset harjoitukset viimeistään tammikuun 27 pnä. Kuoron harjoitukset pidetään joka keskiviikko-iltana kello 7.30. Ja jos hyvin opitaan ja ollaan kuuliaisia oppilaita, niin lopetamme harjoitukset aina kello kymmeneen mennessä. Kahvitauko pidetään kello 9—9.15. Lisää tiedoituksia lähitulevaisuudessa. Yksi asia pidettäköön mielessä: jälellä on vain 32 harjoitusta. — Tenori.

Islantilainen syyttää NATO-liittolaista

Washington. — Islanti on ilmoittanut, että sen riita Britannian kanssa aluevesistään voi johtaa siihen, että se eroaa Pohjois-Atlantin liitosta.

Islantin hyökkäys Britanniaa vastaan tapahtui juuri ennen NATO-maiden parlamenttiedustajien neuvottelujen päättymistä täällä viime viikolla.

Lainlaatijat hyväksyivät viimeisenä toimenpiteenään useita poliittisia päätöslauselmia. Eräässäkin vaadittiin, että pidetään joka vuosi 15 NATO-maan korkeimman portaan neuvottelut liiton vahvistamiseksi ja uskollisuuden vakuuttamiseksi.

Islantin edustajiston johtaja Johann Hafstein oleellisesti syytti Britanniaa raukkamaisuudesta sanoen, että Britannia käyttää aseellista voimaansa NATO-liiton pienintä maata kohtaan — voimaa, jota Britannia ei mitenkään uskaltaisi käyttää Kiinaa ja Neuvostoliittoa vastaan.

Erimielisyys Britannian ja Islantin keskesn alkoi puolitoista vuotta sitten, jolloin Britannia kieltäytyi tunnustamasta Islantin vaatimaa 12 mailin rajaa aluevesilleen.

Mr. Hafstein sanoi, että ensi maaliskuussa pidetään toinen merilakikonferenssi ja toivoi, että Canada jälleen kannattaisi 12 mailin rajan hyväksymistä ja että se tällä kertaa hyväksyttäisiin.

Mr. Hafstein sanoi NATO-maiden lainlaatijoiden konferenssille, että riita on käynyt jatkuvasti vakavammaksi eikä ole tehty kerrassaan mitään sen lopettamiseksi.

Beringin pato muuttaisi luonnon pohjoisessa

Lontoo. — Neuvostoliittolainen insinööri, joka on ehdottanut padon rakentamista Beringin salmen poikki, sanoi että sellainen avaisi laajoja maanviljelysalueita Canadassa, Neuvostoliitossa ja Yhdysvalloissa.

Insinööri P. M. Borisov sanoi viime sunnuntaina radiohaastattelussa, että jos tällainen pato rakennettaisiin ja lämmintä vettä pumputtaisiin Pohjoiseen Jäämereen niin talvet pohjoisessa eivät olisi sen kylmempiä kuin mitä ne ovat Belgiassa ja Ranskassa.

Borisov sanoi, että tällä toimenpiteellä 47 prosenttia Neuvostoliiton, 60 prosenttia Canadan ja 70 prosenttia Alaskan ikuisista routaalueista sulaisi.

Filmiesityksiä lentomatkalla

Moskova. — Aeroflot tiedoitti viime viikon lopulla, että se on ruvennus esittämään filmejä Kievin —Moskovan lentomatkalla. Tämä matka kestää noin 90 minuuttia.

Matkustajat ovat erittäin tyytyväisiä tähän, tiedoitetaan. Viime lauantaina näytettiin filmi "Balettia jäällä".

11 helikopteria Neuvostoliitosta Itävaltaan

Wien. — Eräs suuri itävaltalainen hotelliyhtymä on ostanut Neuvostoliitosta 11 helikopteria, joilla ruvetaan kuljettamaan turisteja Alpeilla oleville talviurheilpaikoille.

Kaksi lentäjää on matkustanut Neuvostoliittoon harjoittelemaan näillä helikoptereilla. Kustakin helikopterista on maksettu $200,000.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaupungin vaalien varalta ovat ehdokkaat jo ilmaantuneet monelta suunnalta. Pormestari Wilson yrittää uudestaan, eikä ole vastaehdokasta vielä ilmaantunut. Valtuustoon ehdokkuuden ovat jo julistaneet seuraavat: S. Laskin, R. Wilmot, G. McNeil, E. V. Anten 'johonkin', C. Comishin ja P. Labrade.

* * *

Rautamalmin kuljetus päättyi tälle syksylle. Viimeinen rahtilaiva S.S. Paterson lähti itään lastinaan 10,276 tonnia rautamalmia. Port Arthurin satamasta on kuljetettu kuluneen vuoden ajalla 2,925 837 tonnia verrattuna viime vuoden 1,195,846 tonniin. Suurin lähettäjä oli Steep Rock Iron Mines, joka vei 253 laivalastissa, 2 746,425 tonnia. Port Arthurin malmin lastaussatamasta lähti ulos kaikkiaan 270 laivaa täydessä lastissa.

* * *

Nipigolaisen Into Jokelan tapaturmaiseen kuolemaan nähden havaitsi kuolemansyiden tutkija huolimattomuuteen syylliseksi Hacquoil Construction Co:n, joka ei suorittanut tarkistusta ennen räjähdyksen suorittamista. Jokela oli toverinsa kanssa lähellä räjähdyspaikkaa katkaisemassa polttopuita tietämättä mitään ennenkuin kivi iski päähän. Tutkija-valamiehistö esittää, että kaikissa räjäyttämisissä tulee olla saapuvilla maantie-tarkastaja valvomassa ympäristön tyhjentämisestä. Toiseksi, tulee tehdä jonkinlainen hälyytys ennen kuin räjähdyslanka sytytetään.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston varsinainen kokous on tällä kertaa joulukuun 1 p:nä, koska se on ensimmäinen tiistai kuukaudessa. Jäsenet muistavat ja uusille hakijoille voidaan sanoa, että kokous alkaa kella 8 illalla. Terve näkemiin.

— ATH

Jumaluusoppinut tunnustaa Marxin

Wien. — Kapitalistisessa yhteiskunnassa ei ole tapahtunut mitään olennaisia muutoksia sen jälkeen, kun Karl Marx kirjoitti teoksensa "Pääoma". Työläiset eivät omista tänään enempää kuin silloinkaan mikäli omistuksella tarkoitetaan oikeutta tuotannon välineisiin, jotka antavat tuloa ilman työnteon vaivaa ja siksi luokkataistelu jatkuu tänäkin päivänä, sanoi jumaluusopin professori Kleinhappel Itävallan katolilaisen sosialistipuolueen konferenssissa pitämässään selostuksessa.

Minulla on sellainen vakaumus, sanoi hän edelleen, että Marxin yhteiskunnallinen analyysi on tänään yhtä oikeaan osunut kuin 100 vuotta sitten. Marx ymmärsi ja selvitti paremmin kuin kukaan toinen pääoman olemuksen. Kaikki puhuu sen puolesta, että Marxin ennakkonäkemys luokattoman yhteiskunnan rakentamisesta tulee toteutumaan.

Katolilaisen yhteiskuntaopin pitää tunnustaa Marxin näkemys kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kielteisyydestä, totesi professori Kleinhappel lopuksi.

Mainittakoon, että tämä marxilaisuuden opin pätevyyden tunnustaminen katolilaisten sosialistien kokouksessa on herättänyt suurta huomiota Itävallan lehdistössä ja erityisesti siitä syystä, että Itävallan sosialidemokraattisen puolueen johtajat ovat yrittäneet uskotella työläisille Marxin oppien "vanhentuneen".

SAHARAN ATOMIKOKEET VAIKUTTAVAT LAAJALLE

Rooma. — (DLP) — Atomiasekokeet, jotka Ranska aikoo suorittaa Saharassa, merkitsevät vakavaa vaaraa laajoille Välimeren alueille. Sellaiseen tulokseen ovat tulleet NATOn tekniilliset asiantuntijat — ilmoittaa Italian lehdille tietotoimisto "Italian" Washingtonin kirjeenvaihtaja.

Kyseisten asiantuntijain mielestä atomipommkokeen aheuttamat radioktiiviset sateet saattavat ulottua hyvinkin laajalle alueelle. Ranskan atomikokeessa käytetään pirstoutuvana aineksena plutoniumia ja se erittää paljon enemmän radioaktiivisia hiukkasia kuin uraani-235 räjähtäessään. Radioaktiiviset sateet ulottuvat asiantuntijain käsityksen mukaan Pohjois-Afrikan maiden lisäksi Espanjaan, Italian eteläisiin ja keskisiin seutuihin, Kreikkaan, Jugoslaviaan, Albaniaan, Maltalle ja eräisiin Turkin osiin.

Kirjeenvaihtoon halutaan

Emännöitsijä halutaan, keski-ikäinen naishenkilö, joka kahvit keittää ja peitteen yksinäisen leskimiehen päälle heittää.

Vastaukset ja jos mahdollista, niin valokuvan kanssa.

MR. J. KOSKI
Box 85, St. Davids, Ont.

ILMA- JA MERIMATKA MAAILMAN YMPÄRI 42 PÄIVÄN AJASSA

Näinä elämämme jet-aikakauden matkustustietoisuuden päivinä on ratkaistu ajan, avaruuden ja rauhoittamisen ongelmat. Kuitenkin liian moni uneksii liian kohtuullisesti, vaikka ei edes maailman ympäri matkustaminen kuulu sellaiseen ylellisyyteen, josta voivat nauttia vain joutilaat ja rikkaat.

Korostaakseen tätä Skandinavian Lentosysteemin "maailman matkustamisen aarreaitta" uudessa matkailukauden ulkopuolella oleassa matkustusohjelmassaan kuvaa sellaisia matkoja — jokainen, joka on suunniteltu juuri sellaisille, joista tulee maailmanmatkustajia. Jos kuulutte ryhmään, jonka jäsenet kuuluvat ilma- ja merimatkustajiin ja jos teillä on 42 päivää vapaata aikaa sekä $200 käteismaksua, silloin ilma- ja merimatka on tarkoitettu teitoä varten. SAS ja Amerikan Presidenttilinja jakaa kuljetuksen ja uudelleen järjestetyn kahden kuljetuslaitoksen sopimuksen pohjalla te saatte saman alennusmaksun kuin mitä saatte vain käyttämällä yhtä matkustusvälinettä.

Te voitte ottaa Amerikan Presidenttilinjan loistoaluksen San Franciscosta Los Angelesiin ja silloin voitte levätä kuin kuninkaalliseen perheeseen kuuluva. Teidän laivanne pysähtyy uudessa värikkään valtiomme Honolulun satamassa; Yokohamassa, idän porttikäytävässä, ja Tokiossa joka kiehuu elinvoimaisuudesta, jossa voitte juoda teetä geishan kanssa, osallistua Kabukin tansseihin ja käydä vuosisatain perinteellisessä Noh-näytelmissä ja tehdä ostoksia Ginzassa, mikä on kuin koko maailman pääkaupunkien yhtymä.

Sen jälkeen alkaa SAS:n matkaosa, joka on ikäänkuin lukisitte Kiplingin taikka Conradin teoksia. Te vierailisitte Honkongissa, Saigonissa ja Singaporessa, Bangkokin tanssivien tyttöjen luona, Kalkutan taikka New Delhin rakastettavissa temppeleissä ja pyhässä Benaresin kaupungissa. Säästäkää tilaa muistoesineille, joita voi ostaa Kairon ja Istanbulin vilkkaista basaareista ja Tel Avivin nykyaikaisista kaupoista.

Sieltä ei ole kuin hyppäys SAS:llä Eurooppaan — Ateenaan, Roomaan, Kööpenhaminaan ja kotiin — ympäri maailman vain puolessa siinä ajassa mitä otti Phineas Foggille, mutta 20 kertaa enemmän hauskuutta.

Coldwell tuomitsee Kuterin "neuvot"

Ottawa. — CCF:n kansallinen johtaja M. J. Coldwell tuomitsi täydellisesti NORAD'in amerikkalaispäällikön, kenraali Laurence Kuterin Ottawassa esittämän "neuvon", että Canadan pitäisi uusia CF-100 lentokone-eskaaderinsa uudempimallisilla amerikkalaiskoneilla.

"Kuinka usein nuo kenraalit esittävätkään mielipiteitään ohjelmakysymyksistä, vaikka heidän tehtävänään on panna täytäntöön hallituksen viitoittamaa ohjelmaa" sanoi mr. Coldwell.

Hän sanoi, että amerikkalaisten johtavienkin upseerien pitäisi Canadassa vieraillessaan "noudattaa parlamentaarisen hallituksen sääntöjä".

Puerto Ricon tragedia

New York. — Tätän mennessä ovat amerikkalaiset rakentaneet pienelle Puerto Ricon saarelle kaikkiaan 21 meri- ja lentotukikohtaa. Seuraavana suunnitelmissa on atomirakettiaseman sekä ydinasevaraston rakentaminen. Tämä merkitsee, että ⅓ saaren pinta-alasta on otettu sotilastukikohtien käyttöön.

Tähän "Puerto Ricon tragediaan" ovat kiinnittäneet huomiota mm. eräät edistykselliset argentiinalaiset lehdet, jotka ovat todenneet, että 170,000 puertoricolaista on osallistunut USAn lippujen alla toiseen maailmansotaan ja Korean sotaan. Asukkaita saarella on kaikkiaan 1 3 miljoonaa. Koreansodassa sai surmansa suhteellisesti enemmän puertoricolaisia kuin amerikkalaisia.

Kuitenkaan ei Puerto Ricolla ole mitään mahdollisuutta osallistua esim. sotapalvelusta koskevien lakien käsittelyyn USAssa. Mutta sellaista puertoricolaista joka sotapalveluksesta kieltäytyy, vainotaan ankarasti ja esim. yliopistoissa saavat opiskella vain ne, jotka osallistuvat erikosiiin sotaharjoituksiin.

Meksiko kokeili avaruusrakettia

Mexico City. — Meksikko on suorittanut ensimmäisen avaruusrakettikokeena, ilmoitti maan hallitus viikko sitten tiistai-iltana. Kulkulaitosministeriön tiedonannossa sanottiin, että koe oli "jokseenkin onnistunut".

Meksikolainen raketti ammuttiin ilmaan asumattomalta seudulta lokakuun 24 jnä. Tarkoituksena oli, että se pääsisi 40,000 metrin korkeuteen, mutta voimakas tuuli käänsi sen pois oikeasta suunnasta. Raketissa käytettiin juoksevaa polttoainetta. Vaikka koe ei täysin onnistutkaan kannusti se Meksikon asiantuntijoita jatkamaan työtään, ja uusi raketti onkin suunnitteilla.

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla

tarjoamme asiakkaillemme hiushoitoa, kasvo-, käsi-ja jalkahoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.

SUOMALAINEN PALVELU
GAY PAREE
Beauty Salon
Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

TASKUKALENTERI VUODELLE 1960
ON NYT ILMESTYNYT

125 sivua. — Entinen halpa hinta, ainoastaan 50¢

Vapaus-kustannusliikkeen kustantamana on ilmestynyt Taskukalenteri ensi vuotta varten. Taskukalenterissa on nyt kuten aina ennenkin paljon tärkeitä tietoja eri aloilta, sellaisiakin, joita on yhtäkkiä vaikea löytää muista lähteistä. Työttömyysvakuutuslakiin ja vanhuudeneläkelakiin tehdyt muutokset on huomioitu. Muistiinpanotilaa on vähennetty, koska kalenteriin on otettu joku määrä ilmoituksia.
Hankkikaa itsellenne mainio tietokirja Taskukalenteri, joka on tullut hyvin suosituksi Canadan suomalaisten keskuudessa ja täyttää vuonna 1960 laajan ystäväpiirinsä toivomukset.

SISÄLTÖLUETTELO

Kalenteriosa	Mikä on bushelin paino
Tärkeimpiä tapahtuvia vv. 1958-59	Liikkuvat juhlapäivät
Postimaksut	Rata- ja kenttäurheilun ME:t
Ontarion yleinen sairaalavakuutus	Rata- ja kenttäurheilun OE:t
Vanhuudeneläkelaki	V. 1956 olympialaisten voittajat
Työttömyysvakuutus	V. 1956 talvikisojen mestarit
Maailman pisimmät joet	Marjakuu
Maa, aurinko ja kuu	Epämurtolukujen muuttaminen kymenmurtoluvuiksi
Korkeimmat rakennukset	Suurimmat nyrkkeilyottelutulot
Kiertotähdet	Maailman meret
Lämpömittarit	Paljonko kello on
Lailliset juhlapäivät	Korkeimmat vuoret
Maailman pisimmät tunnelit	Vaatteiden ja kenkien numerovertaus
Canadan mittoja ja painoja	Laskuohjeita
Mittojen vertailua	
Tilavuusmittoja	

Myönnämme 15% alennuksen kaikille, jotka tilaavat Taskukalenteria 6 kpl. tai enemmän. Taskukalenteria postitetaan juuri tällä hetkellä asiamiehille, mutta jos ei paikkakunnallanne tai työmaallanne ole asiamiestämme, kirjoittaka välittömästi osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

ISO TONTTI MYYTÄVÄNÄ lähellä Richard Lakea. Kysykää lähemmin: puhelin OS. 3-2840. (19-21-24)

MYYTÄVÄNÄ

$2,500 SOPIVILLA EHDOILLA — aistikas kämppä Key-Joella, maili maantie 69 etelään, 54 m. Sudburysta. Hyvin tehty 20x24, keittiö perällä 9x10. Kovanpuun lattiat, öljylämmittäjä ja puukeittohella, laituri sekä 18 jalan Peterborough "Admiral" vene. Rantaa 469 jalkaa. Lähemmin: Wm. G. Caswell, Real Estate Ltd., soittakaa Weir Reid, OS 3-5202, 379 Wembley Dr., Sudbury. (24-26-28)

MYYTÄVÄNÄ

HYVÄ TYÖHEVONEN MYYTÄVÄNÄ. Kysykää: Manu Toppanen, R. R. 1, Copper Cliff, Ont. (24-26)

MYYTÄVÄNÄ

SÄHKÖJÄÄKAAPPI, PYYKKIKONE, keittiön kalusto, keittiön hella ja pölynimuri, kaikki hyvässä kunnossa. Kysykää: Olga Kallio, 150 Kathleen St. East, Sudbury, Ont. Puhelin OS. 3-4780.

HALUTAAN
ostaa vanhoja suomalaisia
ÄÄNILEVYJÄ
ANTIQUE
Croft Lane
Smithtown, N. Y., USA

$ — 345 MK
Toimitetaan rahaa nopeasti kauttamme Suomeen sekä ostetaan markkoja Suomesta ja
VAIN $3.25
maksaa 2 paunan Blue Ribbon kahvipaketit (peltikannuissa) kauttamme Suomeen.
K. Saarinen, 305 Bay St.
(Matt's Bakery) Port Arthur
(Sept. 8 to Dec. 15)

KATSOKAA!!
LELUJA
30%
ALENNUKSELLA
Hyvä varasto leluja ja muita lahjatarpeita
KOHTUULLISIN HINNOIN
LOCKERBY
Confectionery
Kahvia ja voileipiä
Makeisia, ruokatavaraa ja rihkamaa
TEXACO GASOLIINIA
421 Long Lake Road, Lockerby
(24-1-8-15)

NÄYTTEELLÄ
UUDET
1960
FALCON
(UUTUUS PIKKUAUTO)
ja
FORD
AUTOT
Ihmeellisen sirot mallit ja erikoisuudet
Suomalaisia myymämiehiä
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish-haalilla tk. 30 pnä alkaen kello 7.30 illalla.

Tim Buckin puhetilaisuus tänä iltana Finnish-haalilla. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Lapset harjoittavat tänä iltana ohjelmaa pikkujoulujuhlaa varten. Harjoitukset alkavat kello 5.30 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkona alkaen kello 7.30 illalla.

Urheiluseura Alertsin kokous pidetään keskiviikkona tk. 25 pnä Finnish-haalla. Kokous alkaa kello 7 illalla.

Alertsin kabaretti ensi lauantaina

Urheiluseura Alerts on järjestänyt kabarettitanssit Finnish-haalille ensi lauantaiksi. Tilaisuudessa tarjoillaan hyvä ateria. Syömään aletaan kello 8 illalla ja kello 9 aletaan tanssi.

Musiikista tulee pitämään huolen hyväksi tunnettu Niilo Baston yhtye. Sisäänpääsy tilaisuuteen, johon kuuluu myöskin ateria, on ainoastaan $1.25. Hyviä virvokkeita saatavana.

"Kimara" ensi sunnuntaina Finnish-haalilla

Ensi sunnuntaina on Finnish-haalilla jotakin uutta ja erikoista. Silloin nimittäin siellä on Sävelkuoron jäsenistön järjestämä Kimara.

Tämä erikoistilaisuus alkaa kello 3 iltapäivällä. Tilaisuuden ohjelmasta mainittakoon "Suurjuhla"-filmi, joka kuuluu olevan erikoisen kaunis ja hyvä, joten jokaisen jo sen vuoksikin kannattaa tulla sunnuntain tilaisuuteen. Filmin lisäksi on varattu myöskin muuta ohjelmaa.

Erikoisen mukavalta tuntuu se, että kahvia tarjoillaan kotitekoisten leivosten — piparkakuista pullaan asti — kera. Kyllä sellainen kahviannos varmasti maistaakin hyvän filmin ja ohjelman seuraamisen jälkeen.

Vapaaehtoinen kolehti kerätään.

KIITTÄÄ LAHJASTA

Sudburyn suomalainen sairashuoltokomitea pyytää kiittää mrs. M. Harjua, Long Lakelta, kahden dollarin lahjoituksesta sairashuoltotyön hyväksi.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

JÄRJESTÖT, SEURAT JA LIIKKEET
ostakaa uuden vuoden juhlaanne
HATUT, ILMAPALLOT JA PILLIT
TUKKUHINNOILLA
NICKEL CITY
Distributors
Box 183, Puh. OS. 3-1389, Sudbury
SUURIN VALIKOIMA TORONTON JA WINNIPEGIN VÄLILLÄ
(T. ja Tr. to 10th)

Mielenkiintoinen puhetilaisuus tänä iltana Finnish-haalilla

Canadan Kommunistipuolueen Sudburyn piiritoimikunta tiedoittaa, että tänä iltana puhuu Finnish-haalilla puolueen johtaja Tim Buck. Puheen aiheena tulee olemaan aseistariisuntakysymys, joka askarruttaa nykyään kaikkia maailman ihmisiä. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla.

Sisäänpääsy on vapaa ja lopuksi kerätään kolehti.

Naistenkerhon bingotilaisuus jouluk. 3 pnä

Ei täällä sentään nukuta vaikka ollaankin hiljaa. Kokouksia olemme pitäneet joka toinen viikko. Olemme saaneet uuden jäsenenkin, joten tervetuloa mukaan ja toivomme monta muuta lisää. Jäseneksi liittyminen merkitsee, että olet mukana Naisten Demokraattisen Liiton Maailmanjärjestössä sekä rauhanliikkeen mukana.

Minun pitikin kirjoittaa niistä senttilahjalipuista. Kyllähän niillä onkin ollut hyvä menekki, kuten ennenkin kun lahjalippu tilaisuuksia on järjestetty.

Päävoittona onkin komea vuodepeite (oikein villablankets, kuten sanotaan). Kiitos mrs. Kaisa Niemelle lahjoituksesta. Paljon on muitakin voittoja, kuten kattila, kukkia miehille, esiliina naisille, pöytäliinoja ja kaikkea käytännöllistä tavaraa. Niitä voitte vaikka antaa joululahjana tuttavallenne. Nämä voittoliput nostetaan joulukuun 3 pnä järjestetyssä bingotilaisuudessa. Olkaa mukana silloin sillä niistä saadut tulot menevät lasten joulupukkirahastoon. Lasten komitea järjestää pikkujoulujuhlan joulukuun 20 pnä Finnish-haalille.

Kerhomme jäsen joutui sairaslomalle. Toivomme kuitenkin pikaista tervehtymistä Hildalle. Kerhon puolesta Kaisu.

Lockerbyn Composite koulu avataan joulukuun 11 pnä

Lockerbyn Composite koulun viralliset avajaiset pidetään joulukuun 11 pnä. Koulurakennus, joka tulee maksamaan $1,164,000, tulee lopullisesti valmistumaan siihen mennessä.

Koulu avattiin opetusta varten syyskuussa, mutta voimistelusali, kahvila ja kauppa eivät olleet vielä siihen mennessä valmiita.

Avajaistilaisuuden pääpuhujana tulee esiintymään koulun tarkastaja A. H. Mchague.

Tässä koulussa on nykyään 450 oppilasta ja kun se laajennetaan niin se voi ottaa vastaan 750 oppilasta. Suunnitelman mukaan laajennetaan koulu myöhemmin niin suureksi, että siinä voi opiskella 1,000 oppilasta.

Mies kuoli ja viisi loukkaantui autojen yhteentörmäyksessä

Viime lauantaina sai yksi mies surmansa ja viisi muuta henkilöä loukkaantui autojen yhteentörmäyksessä noin kolme mailia länteen Sudburysta valtatie no. 17:sta.

Onnettomuudessa sai surmansa sudburylainen James Kennific. Poliisien antamien tietojen mukaan onnettomuuden syynä oli liukas tie, jonka johdosta yksi autoista luisui toisen auton eteen.

Näkymä tulevaisuuteen

Ihminen on hylkäävä raudan ja teräksen ja ottava paljon käyttökelpoisemmat aineet niiden sijaan. Hän on hylkäävä öljyn ja hiilen energialähteinä ja siirtyvä suoraan ylinenergian hyväksikäyttöön. Ja hän on ratkaiseva fotosynteesin, auringon energian hyväksikäytön, joka avaa arvaamattomia mahdollisuuksia. Oheisessa haastattelussa puolalainen ydinfyysikko, prof. Ignacy Zlotowski avaa kerrassaan häikäiseviä näköaloja ihmiskunnan mahdollisuuksista tulevaisuudessa — edellyttäen että rauha säilyy. Häntä ovat haastatelleet Stefan Henel ja Waclaw Mrowinski.

— Tulitikut, uunit, tulipesät, hiilivarastot, höyrykattilat y.m.s. tulevat, kuten Te, herra professori, sanoitte — katoamaan. Kaasu, hiili, nafta lakkaavat olemasta energian lähteitä. Ne korvaa atomiytimien ammennettu energia. Kokonaiset termodynamiikan osastot joudutaan romuttamaan. Höyry lakkaa olemasta energiatekijä ja tulee näyttelemään kemiallisen raaka-aineen osaa. Tulemme säästämään valtavia materiaalimääriä, joita tällä hetkellä käytämme kuljetusvälineiden (rautatieratojen, alusten, säiliöiden vaunujen y.m.s.) tuottamiseen, joita tarvitaan kuljettamaan miljoonia tonneja "klassillista" polttoainetta. Eikö tämä tule merkitsemään sitä, että tulee jokin uusi "uraanin kuningaskunta", joka naftan ja hiilen asemesta rupeaa tahtomaan hallita maailmaa . . . .?

— Ihminen ei tule pitemmällä tähtäimellä sietämään tuota paradoksaalista tuhlaavaisuutta, jolla tällä hetkellä tuotetaan energiaa vapauttamalla sitä atomien ytimistä ja muuttamalla sitä ensin lämpöenergiaksi, sen jälkeen mekaaniseksi energiaksi, jotta saataisiin lopulta haluttu tulos — sähköenergiaa.

— Mihin perustuu tuon "tuhlaavaisuuden" paradoksi?

— Siihen, että halkaistun atomiytimen kappaleet jo itsestään sisältävät sähköenergiaa, josta me koska emme pysty sitä välittömästi vapauttamaan, menetämme toisiaan seuraavien työvaiheiden aikana noin — 80 %. Jo yksin tämä tosiasia pakottaa tulevat sukupolvet toteuttamaan nopeammin käytännössä ne ihmiskunnan ponnistelut, jotka tähtäävät fotosynteesin salaisuuden paljastamiseen ja hallitsemiseen. Frederic Joliot Curien sanoja käyttääksemme tämä on atomiytimen halkomisen lopullinen päämäärä.

— Te siis ennustatte "korvikeaineiden" valloittavan maailman?

— Mitä nyt sitten merkitsee "korvike"? Metalli korvasi aikoinaan kiven ja puun. Sen on jo aika siirtyä eläkkeelle. Tuhannet jokapäiväisen elämän tarve-esineet, kuten pakkaustarpeet auto- ja vaunukorit, koneosat, rakennuskonstruktiot yms., joita ennen täytyi valmistaa metallista, valmistetaan tänäpäivänä muoviaineista sillä ne ovat halvempia ja parempia.

— Niinikään tulee kehittymään säteilykemia, joka tekee ihmisille mahdolliseksi jo olemassaolevien, meidän tuntemiemme aineiden ominaisuuksien muuttamisen. Historiaan siirtyvä raskaiden metallien (raudan, teräksen) aikakausi tapaa meidät jo varustettuina kevyillä metalleilla: beryllillä, magnesiumilla, alumiinilla jota viimeksimainittua esim. olemme oppineet valmistamaan tavallisesta savesta. Alistamalla kaikenlaatuisia muoviaineita voimakkaseen gammasäteilyyn, jota radioaktiiviset aineet lähettävät, voi jo nykyisin antaa näille aineille eri ominaisuuksia tarpeen mukaan. Muutamat metallit ja niiden yhdistykset, jos niitä pommitetaan neutroneilla, muuttavat sähkön- ja lämmönjohtokykyään.

— Kun nyt kerran on tullut mainituksi pelottava sana "radioaktiivisuus", niin kuinka Te, herra professori, määrittelisitte vaarallisuusasteen, joka tulee uhkaamaan tavallisia ihmisiä, kun he joutuvat elämään "taskuatomivoima-asemien" ja säteilykemian maailmassa?

— Tämä ongelma on todellakin syntymässä, kuten Canadan hallituksen viimeksi julkaisemista tiedoista käy ilmi, on jokaisella canadalaisella elimistössään jo kolme kertaa enemmän "strontium 90:tä" kuin neljä vuotta sitten. Ja viidentoista vuoden kuluttua . . . kaikki canadalaiset tulevat saamaan (tänään) sallitun säteilymäärän. On muistettava, että tämä tapahtuu maassa, joka ei suorita atomipommikokeita. Niinmuodoin tulee yhä kasvavan radioaktiivisuuden aiheuttama vaara tulevaisuudessa olemaan hyvin olennainen vaikkapa vain ottamalla huomioon maailmassa rakennettujen energiareaktoreiden yhä kasvavan määrän. Tarkoittaako tämä ehkä sitä, että ihminen pysähtyy kehityksen tiellä? Pölyä. Tulevaisuudessa uhkaava vaara ihmisen siirtymään energian vapauttamisesta — halkaisemalla raskaita uraaniytimiä — raskaampien ja kevyempien ytimien tuottamiseen synteesin avulla. Tätä viimeksimainittua prosessia nimitetään lämpöydinreaktioksi. Eräänä tämän reaktion yksinkertaisimmista esimerkeistä mainittakoon heliumin synteesi kevyimmästä alkuaineesta, vedystä joka on veden muodostavista alkuaineista tärkein. Olen sitä mieltä että tämän prosessin hyväksikäyttö energeettisiin tarkoituksiin tulee toteutetuksi käytännössä jo lähimmän 30 vuoden aikana.

— Energian lähteenä tulisi niinmuodoin olemaan yksinkertaisesti — vesi . . .?

. . . —, jota kaikkialla on riittämiin. Kuten ilmaa.

— Tämä merkitsee sitä, että tiede auttaisi ihmiskuntaa poistamaan erään tärkeimmistä viime vuosisadan kansainvälisten selkkausten syistä — taistelun energian lähteistä. Vahinko, ettei samalla voida viiltää auki toistakin paisetta — raaka-ainelähteiden etsimistä ja taistelua niistä.

— Myöhästynyttä pessimismiä. Tämäkin ongelma on häviämässä. Ettekö ole huomannut, että sen jälkeen kun kemiallinen synteesi oli poistanut kautsun puutetta koskevan ongelman, ei kukaan ole erikoisesti kiirehtinyt orjuuttamaan Malajaa?

— Siitä huolimatta Teidän sanoistanne käy ilmi, että hiili, kaasu, nafta — jotka itse asiassa lakkaavat olemasta energian lähteitä — muuttuvat automaattisesti halutuiksi raaka-aineiksi. Sen vuoksi maita, joissa niitä esiintyy, saattaa uhata vaara . . .

— Ei. Verratkaapa hiilen tai vuoriöljyn, joita tällä haavaa käytetään pääasiallisesti polttoaineina, tarvetta niihin suhteellisesti pieniin määriin näitä samoja aineita, joita tullaan käyttämään raaka-aineina orgaanisen synteesin teollisuudessa. Siinä ei enää ole kysymyksessä pelkkä ero mitä määriin tulee, se on ongelman sisältöä koskeva eroavaisuus.

— Miksi Te liitätte ihmisen elimistön varjelemisen ongelman säteilyä muodostavien aineiden vaikutuksen seurauksilta . . . fotosynteesin ongelmaan?

— Siitä yksinkertaisesta syystä, että vasta sen jälkeen kun ihminen oppii hallitsemaan fotosynteesin prosessia, hänelle tulee mahdolliseksi vapauttaa käytännöllisesti katsoen rajattomat määrät energiaa turvautumatta voimakkaisiin ydinreaktoreihin, jotka muodostavat pelottavan säteilylähteen. Erityisen tärkeä on fotosynteesiprosessin hallitseminen eräästä toisesta syystä. Sillä hetkellä, kun tämä prosessi onnistutaan toteuttamaan käytännössä teollisessa mittakaavassa, ilman kasvimaailman apua, ihminen saa haltuunsa rajattoman lähteen perustavaa laatua olevia elintarvikkeita. Ei saa kuitenkaan unohtaa sitä, että tien noihin suurenmoisiin saavutuksiin ovat meille raivanneet — juuri atomiydintutkimukset.

— Elintarvikkeita me taas tarvitsemme yhä enemmän . . .

— Varsinkin, kun olemme viime aikoina lisääntyneet mitä "huolestuttavimmalla" tavalla, ja — meidän on pysyttävä hengissä. Kuten YK:n julkaisemista tiedoista käy ilmi, n. 60 % maailman asukkaista on tällä haavaa aliravittua ja miljoonia uhkaa kirjaimellisesti nälkäkuolema. Sen lisäksi pyydän saada huomauttaa, että maapallolla v. 1950 asui 2 miljardia 450 miljoonaa ihmistä, että v. 1980 meitä tulee olemaan yli 4 miljardia ja että väestönlisäys noiden 30 vuoden aikana (1 miljardi 600 miljoonaa) on täsmälleen niinpaljon kuin meitä oli tullut lisää tuhannen vuoden aikana ennen vuosisataamme, t.s. niin paljon kuin ihmisiä oli v. 1900.

— Maapallollahan on olemassa valtavia alueita, joita ei ole milloinkaan viljelty. Maanviljelyksen koneistus ei ole vielä kaikkialla kehittynyt . . .

— Se on totta. mutta mikään, täydellisinkään koneistus ei ratkaise tuota ongelmaa pitkäksi aikaa. Vieläkin enemmän: sitä ei ratkaise myöskään uusien viljelysmenetelmien käytäntöönotto, jotka perustuvat säteilyä muodostavien lannoitteiden käytäntöönottamiseen, peltojen käsittelemiseen gammasäteillä y.m.s. Meidän vanhalla kunnon maapallollamme on tosin suuri, mutta silti . . . äärellinen ja mitattavissa oleva pinta ala.

— Entäpä uudet viljelysalueet? Valtameren kasvillisuus?

— Nähtävästi samoin. Tiede yrittää kuitenkin ratkaista tämän ongelman Maan pinnalla. Maapallo sitoo vuoden kuluessa n. 150 miljardia tonnia hiiltä ja 25 miljardia tonnia vetyä, jonka kasvit ottavat ilmasta ja vedestä, vapauttaen sen sijaan 400 miljardia tonnia happea. Mutta vajaat 10 % tästä koko määrästä käyttävät maanpinnalla kasvavat kasvit ja 90 % merissä ja valtamerissä elävät levät. Toteuttakaa käytännössä ihmiskunnan ikivanha haave fotosynteesista — kas siinä tehtävä tämän prosessin tuleville hallitsijoille prosessin, joka muodostaa viimeisen renkaan ihmisen pyrkimyksissä varmistaa lajilleen parhaimmat mahdolliset elinehdot. Sanalla sanoen: auringon hyväksikäyttö teollisuudessa.

— Te asetatte tulevalle sukupolvelle valtavan tehtävän. Millä Te aiotte sen aseistaa?

— Parhaimmalla mahdollisella aseella — aivoilla. Aivoilla, jotka pystyvät ohjaamaan laitteita ja käyttämään niitä määrätietoisesti hyväkseen . . .

— Onko teillä tässä mielessänne jo tällähaavaa kukoistava automaatio, joka vapauttaa tulevan sukupolven tarpeettomasta ponnistuksesta?

— Ensiksikin: pieni korjaus. Automaatio ei kehity vapauttaakseen ihmisen työstä, vaan sen vuoksi, että siitä on tullut aikakautemme teknologinen välttämättömyys ja että ihminen piakkoin ei enää pysty tulemaan toimeen ilman sitä. Muutamat tuotantoprosessit vaativat sellaista tarkkuutta, sellaiset toimintanopeutta, ettei mikään ihmisärki pystyisi siitä selviytymään. Esimerkkinä mainittakoon ydinreaktoreiden ohjaaminen.

Toiseksi: tiedättekö että vain yhdellä ainoalla ydinongelmien erikoisalalla ilmestyy tällä hetkellä viikottain ei enempää eikä vähempää kuin 10,000 julkaisunimikettä? Ei ole koko maapallolla sellaisia ihmisaivoja, jotka pystyisivät kaiken tämän lukemaan ja tajuamaan. Mutta on olemassa aivoja, jotka jo tänäpäivänä luovat koneita tämän kirjallisuuden lukemista varten sekä sen esittämiseksi oleellisten tieteellisten panosten muodossa.

— Missä Te näette takeet siitä, että tuleva aikakausi ei salli parhaimpien aivojensa ponnistella kevytmielisen tuhlailevastai?

— Elämän käskyssä. Kosmisella nopeudella etenevässä teknillisessä kehityksessä. Yhä yleisemmin ihmisten tietoisuuteen tunkeutuvassa totuudessa maapallomme kaikkien asukkaiden yhtenäisyydestä ja yhteenkuuluvaisuudesta. Tulevien sukupolvien on helpompi kuin meidän sukupolvemme noudattaa viisautta, joka kätkeytyy seuraavaan vaalilauseeseen:

"Vaikeintä ihmisen elämässä ei ole uusien asioiden oppiminen vaan vanhojen unohtaminen".

Voin tässä lopuksi lainata erästä opettavaista kaskua, jonka Walter Stewart, etevä amerikkalainen taloustieteilijä, on kertonut. Nähdessään ryhmän ylioppilaita, joka oli tullut ulos Princetonin yliopiston kuuluisan professori Oppenheimerin fysiikan seminaarihuoneesta hän oli kysynyt eräältä heistä, joka oli ollut erikoisen iloissaan:

— No, entä mitä siellä oli ollut mielenkiintoista?

— Tavatonta, erinomaista — oli riemastunut ylioppilas vastannut. — Osoittautui, että kaikki, minkä olimme tienneet fysiikasta viime viikolla . . . on valhetta.

Tässä prof. Zlotowski piti pienen tauon ja katsellen jonnekin eteensä lopetti hymyillen filosofisen mietteliäisyyden värittämää hymyä:

— Valitettavasti minun sukupolveni ei aina ole helppo sanoa jäähyväisiä totuuksille, jotka olivat olleet sen valona useiden vuosien aikana. Nykyään se, mikä vielä eilen oli ollut totta, voi huomenna osoittautua tieteelliseksi pötypuheeksi. Se on hyvä. Se on todisteena siitä, että maailman kulkee eteenpäin.

Yrjö Tamsi kuoli viime torstaina

Viime viikon torstaina kuoli Sudburyn Memorial-sairaalassa Sudburyn ja ympäristön suomalaisille hyvin tunnettu kansalaisemme Yrjö Tamsi 59-vuotiaana. Hän oli syntynyt Suomessa Teuvan pitäjässä Äystön kylässä.

Häntä jäivät suremaan hänen vaimonsa Hilma Aliina, kaksi poikaa ja tyttö sekä lastenlapsia, jotka kaikki ovat Suomessa.

Vainaja haudataan tänään Jackson and Bardnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Useita vuosia sitten Tamsi loukkaantui vakavasti Incon kaivoksessa. Senjälkeen hän on saanut hyvin pientä eläkettä. Hän on myöskin senjälkeen työskennellyt useille eri yhtiöille.

Metsästäjä kuoli ampumahaavaan ja kolmea muuta haavoitettiin

Elliot Lake. — Täällä tiedoitettiin tiistaina, että 42-vuotias Clifford Demers jota vahingossa ammuttiin vatsaan metsätysmatkalla viime lauantaina, kuoli täällä olevassa sairaalassa. Hän oli metsästämässä toverinsa Anedee Lessardin kanssa vähän matkaa täältä, kun onnettomuus tapahtui. Molemmat miehet olivat eronneet ja Lessard selittää, että kun hän näki jonkun liikkuvan, niin hän luuli sitä muusiksi ja ampui edelläkerrotulla seurauksella.

Little Current. — Viime sunnuntaina ammuttiin vahingossa kahta sudburylaista veljestä James ja Alex Austinia kun he olivat metsästämässä LaCochen saarella, joka on noin viisi mailia täältä itään.

Alex kuljetettiin Copper Cliffin sairaalaan, jossa kuula poistettiin hänen olkapäästään. Hänen tilansa ei ole vaarallinen. Hänen veljensä James kuljetettiin ensiksi täällä olevaan sairaalaan josta hänet myöhemmin siirrettiin Sudburyyn Memorial sairaalaan. Kuula tunkeutui hänen lonkkaansa, mutta hänen tilansa ei ole myöskään vaarallinen.

Poliisien antamien tietojen mukaan metsäsytsmatkallaan olivat molemmat metsästäjät tulleet metsäaukealle ja metsästysjoukkueeseen kuuluva Cecil Terry oli luullut heitä peuraksi ja ampui heitä kohti haavoittaen molempia metsästäjiä.

Sudburyn St. Josephin sairaalasta tiedoitetaan, että 78-vuotias William Summers, joka on sairaalassa saamassa hoitoa hänen olkapäähänsä sattuneeseen ampumahaavaan on verraten hyvässä kunnossa. Häntä ammuttiin vahingossa kun hän oli metsästysmatkalla lähellä Sturgeon Falssia viime sunnuntaina.

Poliisien antaman tiedon mukaan hänen metsästyskumppaninsa oli luullut Summersia peuraksi ja ampunut häntä. Summers kuljetettiin ensiksi Sturgeon Fallsin sairaalaan ja myöhemmin St. Josephin sairaalaan Sudburyyn.

Suuri kuparilöytö

Sofia. — Suunnattoman suuri kuparimalmialue on löydetty Bulgariassa olevalta Sredna Goran vuoristoalueelta. Bulgarian insinöörit yhdessä Neuvostoliiton insinöörien kanssa suunnittelevat kehittää kuparikaivostuotantoa Bulgariassa.

KUOLLUT
Yrjö Tamsi

kuoli Sudbury General-sairaalassa torstaina, marraskuun 19 päivänä 1959, lyhyen sairaalassa olonsa jälkeen.

Yrjö Tamsi oli syntynyt Teuvan Äystöllä, lokakuun 6 päivänä 1900. Hän tuli Canadaan v. 1927.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Hilma, yksi tytär ja kaksi poikaa Suomessa, sekä laaja tuttavapiiri täällä.

Vainaja lepää Jackson and Barnardin hautaustoimistossa, 233 Larch St. Hautaus toimitetaan hautaustoimiston kappelista tiistaina, marraskuun 24 pnä klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

ALEKSIS KIVEN
"NUMMISUUTARIT"
värielokuvana

Tämä ikinuorekas kansalliskirjallisuutemme helmi esitetään seuraavissa paikoissa kello 8.00 illalla.

25. 11. keskiviikkona, Sault Ste. Marie, Chateau Hall
26. 11. torstaina, Sault tSe. Marie, Steelton Hall
27. 11. perjantaina, Sudbury, Sampo Hall
28. 11. lauantaina, Wanupin Hall
30. 11. maanantaina, Long Lake, Suomiranta
1. 12. tiistaina, Sudbury, Finnish Hall

Suomalainen värifilmi uutuus "NUMMISUUTARIT"

Liput: $1.25 ja lapset 25c
(21-24)

JUHLIMAAN!
SOINTULAN
Co-Operative Store Association
VIETTÄÄ
50-VUOTISJUHLAANSA

perustajainsa KALEVAN KANSAN jäsenten muistoksi, joista vain muutama on elossa.
Pienestä, muutamalla sadalla perustetusta liikkeestä, on tullut vakavarainen liike, jonka liikevaihto on nykyisin sadoissa tuhansissa dollareissa.
Se on todistus yhteistoiminnan voimasta ja OSUUSLIIKKEEN hyödystä kuluttajillte.
Siis kaikki juhlimaan OSUUSKUNTAMME 50-vuotisjuhlaa CSJ:n Sointulan osaston talolla.

Marraskuun 27 pnä klo 8 illalla

KAIKKI TARJOILU VAPAATA

SOINTULAN OSUUSKAUPAN JOHTOKUNTA JA JUHLATOIMIKUNTA

Joulutervehdys
VAPAUDEN JOULUNUMEROON
joka ilmestyy joulukuun 15 päivänä

Canadan suomalaisilla on otollinen tilaisuus Vapauden joulunumeron palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA YSTÄVILLEEN JA TOVEREILLEEN

Tervehdysten hinnat ovat seuraavat: 8 pisteen kirjasimella 25c, 10 pisteen 50c ja 12 pisteen kirjasimella $1.00. Erikoiskehyksessä oman onnentoivotuksen kanssa $2.00.

Kerääjän nimi --

Paikkakunta --

NIMI	$	c

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisin hinnoin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromiak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685